

DEL KO PAMIRŠTI BALTIJOS KRAŠTAI.

FRANCISKONAI KRAUNA MILIONUS.

NESUTARIMUI KLIUDO DARBUL.

Politinis šveicarų laikraščio "Journal de Geneve" rašytojas P. J. Martin tikrina, jog Baltijos kraštai, Lenkija, Balkanai ir Čechoslovakija buvo paaukotos Sovietams, kad apsaugoti vakarų Europą nuo bolševizmo.

Nėra abejonės, jog šiose išvadose yra nemažai senso. Londonas ir Washingtonas iki šiam laikui bijosi prasižioti apie grąžinimą laisvės pavergtoms tautoms: nedrįsta pasmerkti žiauriausio visoj istorijoj teroro, nors tai yra tiesioginė amerikiečių ir anglų pareiga.

Maskvos radio, taikomą Amerikai, neseniai paskelbė: "So vietų Sąjunga sulandė vokiečių agresiją sovietų ginklais ir sovietų frankiais".

Tuom tarpu pereito karo metu Jungtinės Valstijos suteikė Rusijai 14,795 orlaivių, 7,056 tankų, 427,386 "jeep'ų" ir trokų, 8,218 priešlėktuvinų kanuolių ir 345,735 tonus sprogsamos medžiagos.

Išėinas Varšuvoje komunistų laikraštis "Liaudies Tribuna" patiekė šiek tiek žinių apie dabartinę kainas Lenkijoje. Pabartas vyriškas "garnitūras" nuo 17 iki 20 tūkstančių zlotų; kelnės nuo 7 iki 10 tūkstančių zlotų, vienas lemonas — 600 zlotų, svaras sviesto 1,500 zlotų.

Šiais laikais pranašo amatas yra labai rizikingas. Paryžiaus konferencijos metų, anglų valdžios radio staiga pranešė visam pasauliui: "Kai jau jokios vilties nebuvo, kad galima susitarti, staiga Višinski prasiūlino iš vieno posėdžio, niekam apie tai nepranešęs, ir sakančiame posėdyje padarė pasiūlymų, kurie trims kitiems ministrams jau buvo priimtini. Po trumpų derybų visais punktais susitarta".

Tuom tarpu nesutarita nei vienu punktu ir iš konferencijos išėjo "šnyptai".

Geraisiais laikais daugelis mūsų tautiečių bėgo į saulėtą aukso šalį — Kaliforniją. Ješkoti naujos laimės. Bet dabar kai kurie grįžta į senas vietas, nes Kalifornijoje pasiūdė striki bedarbė. Atvykęs iš kitur negausi darbo ir ieškodamas to su žiburiu. Bet už tai, ten yra lengva atrasti tuščią butą, nes žmonės pradeda išbėgioti.

Pranciškoniškai vienuoliai vienuoliai Chicagoj šiomis dienomis nupirko La Salle teatrą, vidurmiestyje, užmokėdami už jį vieną milijoną dolerių. Prieš septynetą metų tie patys pranciškoniškai nupirko iš Marshall Field teatrą Woods, užmokėdami \$700,000. Laikui bėgant teatrai bus nugriauti ir toje vietoje bus pastatyti pranciškonių vienuolynai.

Galimas daktas, jog neužilgo pranciškoniškai bus turtingiausi Amerikoje, nors pagal teisybę jie neprivalėtų rūpintis žemiškais turtais.

Jau esame rašę, jog New Yor-

SANDARA THE LEAGUE

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published by the Lithuanian National League of America... Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States... 840 W. 83rd St., Chicago, Ill. Phone YArds 7-4789

METAI XXXVI

PENKTADIENIS, LIEPOS - JULY 1 D., 1949 M.

No. 26

Buv. Hitlerio Generolas Ragina Vokiečius Eiti Su Rusais

Lietuva Nuo Vakarų Skiria Spigliuotos Tvoros Ir Minos

Londonas. — Lietuva yra akiai atskirta nuo išorinio pasaulio vakaruose ir pietuose. Palei jos sieną eina dvi linijos spigliuotų tvorų: viena yra 50 pėdų pločio, o antra — 6. Viena leidžiama elektros srovė. Ne gana to, tarpai apiberti mironis, kurios sprogstą prie mažiausio pasilietimo.

Dviejų kilometrų atstumas nuo tvorų yra visiškai apvalytas nuo medžių. Tą plotą apšviečia nakties metu stiprūs reflektorai. Tuo būdu, pabėgimas iš Lietuvos yra labai ir labai sunkus.

Tikrina, Jog Depresijos Dar Greitai Nematysim

Ekonominė Krašto Padėtis Esanti Stipri

Pastaruoju laiku atsirado daug visokių spėjimų apie tai, ar susilauksime didesnės bedarbės ir depresijos ar ne. Tuli ekspertai tikrina, jog bent vienu metų bėgyje padėtis negerės, bet eis blogyn ir bedarbių skaičius gali pasiekti dešimtis milijonų. Bet apie vidurį 1950 metų atsituks kiti vėjai ir biznis ims vėl įsisiubuoti.

Bet netrūksta ir priešingų nuomonių. Pav. Amerikos Darbo Federacijos leidžiamas "Labor's Monthly Survey" rašo štai ką: "Nors vasaros mėnesiuse bedarbių skaičius gali pasiekti 5 milijonų, tačiau nėra pavojaus, kad atsidurtumet tikroj depresijoj. Krašto ekonomija nerodo palūžimo. Zmonių perkamoji galia pasilieka stipri. Namų statyba dar nepradėjo įsijudinti..."

Tokia optimistiška nuomonė gal ir nėra išlaužta iš piršto.

Estai Bėga į Pietų Afriką

Aštuonius mėnesius keliavę iš Švedijos į piet-vakarinę Afriką, 11 estų išlipo į krantą. Vietinė valdžia mielai suteikė jiems prieglaudą.

Paukštukas nusinėšė deganti cigareta į savo lizdą, po gyvenamo namo stogu, Lynn, Mass. Tgai netrukus, kilo ovisas ir visas namas supleškėjo.

ke susitvėrė "Laisvos Europos Komitetas", kurio tikslas yra kovoti už pavergtų tautų laisvę ir leisti radio pranešimus anonusėn geležinės uždangos. Pačioj pradžioj Baltijos kraštų aištovai nebuvo pakviesti į tą komitetą.

bet tas komitetas susiduria su visokiais keblumais. Tautinės grupės, kurios į jį įeina, pešasi tarpusavyje. Lenkai, rumunai, čekai, vengrai nesutaria savo tarpe kas turi būti atstovais. Amerikiečiai, kurie buvo pažadėję paramą šiems kovotojams už laisvę, dabar pradeda šalinintis. Jie nenori turėti reikalo su trim ar keturiom aištovybėm iš tos pačios tautinės grupės.

Great Moments of Indecision

Sovietai Gaudo Savo "Piliečius" Lenkijoje

Lenkų kvisingu valdžia neseniai paskelbė, jog Lenkijoje šiuo metu esą 600,000 sovietikų piliečių, atvykusių iš anos pusės Curzono linijos. Jie, girdi, turėtų grįžti į savo kraštą, užsiregistruoant sovietų reparitricijos komisijose Varšuvoje, Dancige, Stetine, Poznaniuje, Krakuvoje ir pan.

Toks paskelbimas yra lygus priverstinam deportavimui tu, kurie pabėgo nuo bolševikiško režimo. Nemažas skaičius lietuvių atsidūrė Lenkijoje ir prisiglaudę pas vietinius. Tokiems irgi gresia deportacija.

Lenkų kvisingai nedrįsta daryti viešų užpuolimų. Suėmimai vyksta slapta. Nužūrėta asmeni pakviečia į valdžios įstaiga, nuodugnai istiria, ir jeigu jis tik pasirodo iš "anos pusės" tai daugiau nepaleidžia.

"Apvalymai" Čechijoje Vyksta Patylomis

Slepti Suėmimai ir Teismai Režimo Priešams

Zinomas prancūzų laikraštiniškas Henry Benazet tikrina, jog čekų kvisingas Gottwald akliausiai pildo Maskvos įsakymus. Visi apvalymai Čechijoje atliekami patylomis. Tardymai ir nuteisimai vykdomi už akiai uždarytų durų. Simtai aukštesnių armijos karininkų likviduoti kaipo režimo priešai ir apie tai nei šuo nesuloja.

Taigi, čekams neliko progos atsikratyti kruvino bolševikų režimo pastangomis iš vidaus. Vienintelė viltis pasilieka užsienyje — ginkluotam konflikte tarpe vakarų ir rytų.

Didžiausi pasauli neišdirbtos dirvos plotai yra po jūsų skrybele.

Niekur Nematę Tiek Daug Elgetų Kaip Maskvoje

Rusai Esą Tikri Politiniai Analfabetai

Anglų laikraščio "Daily Express" korespondentas Brunton Beattie, neseniai sugrįžęs iš Maskvos, pastebėjo, jog tas miestas virtęs elgetų skrudėlynu. Jis niekur nematę tiek daug elgetų, kaip Sovietų sostinėje. Seni žmonės, netinką darbei, karo invalidai, maži vaikai slankioja gatvėmis būriais, prašydami pagalbos. Jų veidai išblyškę, drabužiai apdriskę, eina pusgyvių žmonių.

Sovietų Sąjungoje kiekvienas turi arba dirbti, arba kęsti skurdą. Teoretiniai karo invalidams ir pasenusiems mokama 80 rublių ir mėnesį pašalpos. Bet tie, kurie ir gauna tokią pašalpą, negali iš to jokiu būdu pragyventi.

Pasak Brunton Beattie, rusai yra didžiausi ignorantai pasaulinės politikos klausimais. Jie nežino kas istikrujų dedasi kitose šalyse, nes visos valdžios paduodamos žinios yra iškraipytos ir melagingos.

Puošniųjų Deimantų Paroda Amsterdame

Neseniai Amsterdame atidaryta deimantų paroda, kurioje eksponatai įvertinti 14 milijonų dolerių. Desėtkai detektyvų sergsti parodos kambarius, o specialiai elektriniai įtaisymai, reikalui esant, uždarytų visus langus ir duris.

Cia išstatyta visokių grožybių ir retenybių; juodi, melsvi, rusvi deimantai, kurių kampai spindi įvairiausiomis spalvomis. Didžiausias akmuo yra Colkonda deimantas, 31 karato. Vieniame žemlapyje yra sudėta 3,500 deimantų.

Mitinguose Dėkoja Už Vilniaus "Atstatymą"

Sovietiška spauda neseniai paskelbė tokią pasemtą iš pagirų puodo pranešimą:

"Visose Vilniaus įmonėse ir įstaigose vyko padėkos mitingai bolševikų partijai ir tarybinei vyriausybei už rūpinimąsi mūsų respublikos sostinės atstatymu."

Iš to pranešimo atrodytu, jog komunistų partija savo lėšomis ir darbo jėga užsimojo atbudavoti sugriautus namus. Kitaip už ką gi dėkavoti mitinguose? Bet taip nėra. Toji partija suvarė į darba vietinius gyventojus ir įsakė jiems apvalyti griuvėsius, išrinkti sveikas plytas ir sudėti jas į stirtas. Atmokėti už tai jie negavo, nes tai "savanoriškas" darbas.

Ir jeigu bolševikai dar pasakoja, jog žmonės išreiškia jiems dėkingumą, tai jie yra didžiau si melagiai.

Politiški Komisarai Įvedami Siuvėjų Unijoj

Gyvuojanti 49 metus ir turinti 4 milijonus narių International Ladies Garment Workers (FAL) įveda politinius komisarus, kurių pareigos bus prižiūrėti kad nariai "tinkamai" balsuotų renkant atstovus į J. V. Kongresą.

Taip pat komisarų uždaviniai bus organizuoti spaudimą ir kongresmanus bei senatorius, kad tie priimtų tils tokius įstatymus, kurie yra prielankūs unijai. Taip pat nuspresta aktyviai dalyvauti sekančiuose, 1950 metų rinkimuose į Kongresą.

Anglija Aprūpina Graikus Orlaiviais

Pirmoje šių metų dalyje Anglija įteikė graikams 74 lengvesnio tipo bomberius, už kuriuos buvo užmokėta doleriais.

Vokiečiai Turi Įsigyti Rusų Paramą, Sako Gen Korfes

Maskva Nori Palikti Vokietiją Bejėge

Neliko Vilties Patraukti Vokiečius Savo Pusėn

Atrodo, jog dabartinė Maskvos politika yra sulaukyti Vokietijos atstatymą ir užkirsti jai kelia grįžti į politinį ir ekonominį Europos gyvenimą. Tas paaiškėjo Paryžiaus konferencijoj, kai A. Višinskis bandė primesti visai Vokietijai keturių valstybių kontrolę, kurioje rusai turėtų savo "veto".

Politinis biuras Maskvoje nustojo vilties, kad vokiečius būtų galima patraukti savo pusėn. Todėl, sekant to biuro liniją, vokiečius reikia "neįtraukti", padaryti bejėgiais, kad jie negalėtų pastoti kelia Sovietų maršui į vakarus.

Rusai Stato Karines Bazes Vokietijoje

USA, Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės pareiškė, kad jų aukštieji komisionieriai Vokietijai turės savo būstines Bonn mieste, kuris numatomas naujosios vakarų Vokietijos Valstybės sostine.

Gi Amerikos žvalgyba Berlyne praneša, kad ji gavusi patikimų žinių, kad Rusai tvirtina ir stato jūrų bazes Baltijos jūroje ant šiaurinių Vokietijos krantų.

Pasisekimas yra prakaituoto darbo ir išvermės kūdikis.

Telefoną pradžioje lietuviškai vadino "talkalbiu".

Geriau Esą Tegul Buna Karas Negu Tokia Įtempta Padėtis

Įtempimas Europoj Dar Stipriau Pasireiškia

Be Ginklo Taika Nebus Atstatyta

Londonas. — Anglų politiniai ekspertai dabar bando atsakyti į klausimą: Kas gali sekti toliau, po nepavykusios konferencijos Paryžiuje? Nuomonės yra veiki visų vienokios. Gražiuoju susitarti su maskoliais nėra galima; vienintelė išeitis, tai ginklas.

bet, pasak įtakingo "Observer" savaitraščio, ginklavimas šiais laikais kainuoja begalę daug pinigų ir medžiaginio pertekiaus. Kaip ilgai tas tęsis ir kuom viskas užsibaigs? Demokratinės šalys nenori pačios pradėti karo, o Sovietai irgi nesiskubina, nes jie dar nesuorganizavo to, ką yra užkariavę.

Neramumams ir įtempimui Europoje didėjant, normalus ekonominis ir politinis gyven-

Sutartis Tauragėje Su Rusais 1812 metais Turi Buti Atnaujinta

Potsdam. — Buvęs Hitlerio generolas ir 295 pėstininkų divizijos vadas, gen. Otto Korfes suorganizavo sovietų zonoje naują partiją, kuri vadinsis "tautiniai-demokratine". Jis yra didžiausias susitarimo su Rusija šalininkas.

Savo laikraštyje jis tikrina: "Turiu aiškių įrodymų, jog 1943 metais, po Stalingrado, Rusija buvo pasirengusi pasirašyti atskirą taiką su kiekviena vokiečių valdžia, bet ne Hitleriui. Jei Hitlerio režimas būtų buvęs nuverstas, tai Rusija būtų pripažinusi ir karinę vokiečių diktatūrą. Tuomet viskas būtų buvę kitaip ir Vokietija nebūtų patekusi į amerikiečių imperialistų rankas."

Toliau gen. Korfes pabrėžia, jog rusams reikia pasitikėti. Aibidvi šalys privalo atnaujinti padarytą 1812 metais Tauragėje sutartį nugalėti prancūzus ir jų vadą Napoleoną. Tauragė nėra jokia romantika, tai gali būti tikrovė ir šiandieninėse apylostose — tikrino gen. Korfes.

Ir Vilniaus Šoferiai Dalyvauja Sociališkose Lenkynėse

Maskvos "Pravda" gegužės 30 dieną, š.m. pranešė, jog 200 Vilniaus šoferių įstojo į socialistišką lenkyniavimą pasizadėdami įvažiuoti po 100,000 kilometrų be kapitalinio trokų remonto.

Tur būt jie tą atliks traukdamai trokus ne gazolinu, bet arkliais.

Karas Vakarų Europai Nebūtų Pavojingas

Paaikšėjus, jog su Sovietais negalima susitarti, Londono savaitraštis "Tribune" pastebi, jog karas Vakarų Europai nebūtų nei siurprizas, nei pavojingas dalykas. Dabartinė neišaiški, kritinga padėtis yra blogesnė už karą.

Ir toliau "Tribune" pastebi, jog tartis su bolševikais nėra ko, nes jie vis vien nesilaiko sutarčių. Kiek nebuvo daryta bandymų eiti į kompromisą su Stalinu, visi jie užsibaigė nelaimingai dėl demokratijų.

Iš to, kas aukščiau pasakyta, galima suprasti, jog anglai pradeda stipriau reaguoti į Sovietų atliekamas šunys Europoje ir Azijoje.

mas nėra įmanomas. Visi jau čiasi esą arti liepsnojancio ugnikalnio, kuris gali kiekvienu momentu išsiversti.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
General Office:
340 West 33rd St., Chicago Telephone YArds 7-4789

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$3.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$4.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1929, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Lėkštas, leidžiamas kas Seštadienis
Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros.
840 West 33rd St., Chicago, Illinois
UŠAKYMŲ KAINA:

Susijęnuose Valstijose metams \$3.00
Užsienyje metams \$4.00

Tukstantis Metų Lietuvos Istorijos

Lietuvių arba aiščių giminės, beabejo, apsigyveno prie Baltijos jūros toli dar prieš Kristaus užgimimą, tačiau apie tą laikotarpį neliko jokių užrašų. Todėl istorija to visko nepaaiškina. Bet jau apie vidurį 10-to šimtmečio lietuvių giminės pradeda susidurti su svetimais užkariautojais, pirmoj eilėj vikingais arba skandinavais, kurie anuomet plačiai siautė visoje Europoje.

Taigi pirmieji atklausūs baltiečių susirėmimai su vikingais, maž daug prieš 1,000 metų, sudaro pradžia Lietuvos istorijai. Vikingai buvo įsibrovę į aiščių žemes, ypač palei upių ir jūros, pasistatydami čia savo tvirtoves arba pereinamuosius punktus. Vandens keliais jie pasiekdavo net Bizantiją, ješkodami grobio ir prietikių.

Bet skandinavų įsibrovimas į aiščių žemę, sukėlė ant kojų vietines gimines ir pastarosios apsisalė nuo atejų. Visos vikingų sodybos ir tvirtovės buvo išnaikintos. Paskutinis žymesnis danų karaliaus Valdemaro žygis į Lietuvos kraštą užsibaigė nelaimingai.

Primenant šiuos tolimus įvykius, savaime iškyla aikštėn ir mintis apie lietuvių istorijos senumą. Tūkstančių metų istorijos gali pasididžiuoti kiekviena tauta, nepaisant ar ji didelė ar maža. Ir per tą ilgą laiką lietuvių tauta išliko visgi gyva; jokie priešai neišstengė nutrinti jos nuo žemės paviršiaus. Šiandien, kai naujas, žiaurus pavojus užgulė lietuvių, prieš akis atsistoja klausimas: ar sugebės lietuviai ir ši karta apsaugoti nuo galutinio sutrempimo? Daug kas priklausys nuo mūsų pačių.

Kai mūsų protėvis užkludavo panašūs kraugeringi priešai, tai visos lietuvių giminės susiburdavo į krūva ir bendromis spėkomis gindavosi. Nėra reikalo minėti, jog tą patį turime atlikti ir dabar. Bet šiuo metu to vieno neužtenka. Reikalinga dar politinės išminties, strategijos, įsitikinimo ir mokyjimo prieti prie kitų ir padaryti juos mūsų draugais ir rėmėjais. Jei vieni neįstengiam padaryti, ješkokime talkos.

Lietuviai jau nėra politiniai analfabetai, bet žmonės su patyrimu, igytu ilgų šimtmečių istorijoj. Kiek tas paličia mus, Amerikos lietuvių, atsiminkime štai ką: esame nusitarę išgelbėti Lietuvą iš raudonų kacapų nagų, siekime to tikslo visomis galimomis priemonėmis ir ištesėkim savo žodį.

Kaip Stalinas Cenzuruoja Staliną?

Pasirodo, jog "geniališkiausias", "šviesiausias" ir "neklaidingas" Stalinas pats save išvadina veidmainiu ir melagiu. Neseniai pasirodė 16 tomų rinkinys jo pasakytų kalbų, anksčiau atspaudintų raštų ir apdumojimų. Tą naują leidinį gana aštriai apkapojo jo paties cenzūros kirvis. Daugelis pirmesnių pareiškimų tapo įskraipyta arba apversta aukštyn kojom.

Pav. be jobio pėdsako likviduota Stalino kalba pasakyta Trockio pagerbime. Trockis, kaip žinome, suorganizavo lapkričio mėn., 1917 metų sukilimą Leningrade ir nuvertė demokratinę rusų valdžią. Išmestas taipgi Stalino laiškas Leninui, kuriame dabartinis Kremliaus diktatorius kritikavo Leniną už bandymą sucentralizuoti valdžią, atmetant "autonomines respublikas". Tame laiške Stalinas pasakė:

"Kaip tik Vokietija, Lenkija, Vengrija, Suomija ir kitos šalys taps sovietiškomis valstybėmis, jos turės užmegsti koki nors valstybinį ryšį su Sovietine Rusija. Aišku, pradžioje jos nesutiks įeiti į tiesioginę federaciją su Rusija, kaip dabar yra su ukrainiečių arba baškūrų respublikom, nes jos žiūrės į tai, kaip į savo suverenumo suvaržymą. Tinkamiausia jų susijungimo formulė būtų valstybių unija..."

Šį savo nusistatymą Stalinas pats sulaužė ir iš užimtų kraštų padarė tiesioginius Maskvos vergus. Panašiai atsitiko ir su daugeliu kitų "neklaidingų" Stalino principų, kuriuos jis mainė dažniau, negu čigonas arkliais.

Kad Užbėgti Įvykiams Už Akių

Apie didėjančią bedarbę ir galimą depresiją dauguma žmonių išgirdo staigiai, tartum tik iš ryto atsikėlę. Ir toks stai-

gumas dar labiau nustebino žmones ir įvarė jiems baimės. Jau šiuo laiku apie depresiją kalbama gana plačiai ir kiekvienas turi pasakyti ką tai nepadras.

Tačiau, mūsų nuovoka, taip blogai nėra ir nebūs, kaip vaizduojama. Dabartinis atslūgimas biznyje ir darbuose yra ne kas kitas tik pirkėjų "sit-down" streikas prieš aukštas kainas. Žmonės pinigų turi daugiau, negu kuomet nors, bet jie komžiausiai perka, nes laukia kainų nukritimo.

Ir pastaromis dienomis kainos pradėjo kristi; kai kur daugiau, kai kur mažiau. Biznieriai dėl to nenukentės, nes jie parduos daugiau, negu pirma ir pelnas bus tas pats. Tuom pat sykiu atsiras ir daugiau darbų. Taigi, šis laikinas atslūgimas gali išėiti į sveikatą, nes pastatys visą biznį ant rimtesnių pamatų.

Karas Įvyks Už Trijų Metų

Buvęs Vokietijos finansų ministeris Mykolas Nyoradi, šako, kad Rusija ir jos satelitai turi planus kaip elgtis karo atvejū, kuriam jie numato pasiruošti iki 1951 metų.

Buvęs ministeris sako: "Ar ištikrųjų jie pradės karą ar ne — mano nuomone — tai priklausys nuo Atlanto pakto ir Marshall'o plano, ar net tokių įvykių kaip ankstyva Stalino mirtis, arba atominės bombos paslapties išlaikymas."

Nyoradi pabėgo iš Vengrijos praėjusių metų gruodžio mėn., nenorėdamas būti komunistų ir Maskvos bernu Vengrijoje.

Toliau Nyoradi sako, kad jam tekę susitikti praėjusių metų liepos mėn. su SSSR užsienių reikalų vice-ministru Vladimir Dekanozov, kuris buvo pasiuntiniu Berlyne laike Stalino ir Hitlerio draugystės. Dekanozovas prasitaręs, kad prie karo prieš laike trijų metų

Visai galimas daktas, jog apie 1951 metus Sovietai turės pilnai paruoštą karo mašiną galutinam kapitalistinių šalių likvidavimui.

A P Ž V A L G A

PROTĖSTO BALSAS PRIĖS ENGIMĄ VOKIEČIŲ

Neseniai iš spaudos išėjo Freda Utley knyga: "The High Cost of Vengeance". Knygos autorė buvo nuvykusi į Vokietiją, nuodugnai išstudijavo to krašto padėtį ir grįžusi į Jungtines Valstijas parašė šį veikalą.

Freda Utley aiškiai ir atvirai stvoja vokiečių pusėn, įrodinėdama kaip žiauriai elgiasi su jais keturi viešpačiai. Praėjo keturi metai nuo karo pabaigos, o Vokietija tebėra suskaldyta, parbloška, išgriauta. Atrodo, jog tyčia norima demoralizuoti vokiečius ir palikti juos elgetomis.

Autorė nesigaili piktų žodžių Prancūzijai, kuri esanti: "girtos ant kaklo laisvam pasauliui". O dėl to, kad prancūzai visomis išgalėmis priešinasi Vokietijos atstatymui ir grįžimui į laisvų tautų tarpą. Aišku, Freda Utley knygoje yra pasakyta daug tiesos. Kol Vokietija bus parbloška ir padalinta, Stalinas nepaliaus triumfaves ir tyčiosis iš Jungtinių Valstijų ir Anglijos.

KO GALIMA PASIMOKINTI IS SOVIETISKŲ FILMŲ?

Visos sovietiškos filmos yra propogandinio pobūdžio. Už tai sekant jas, galima lengvai patirti ko siekia Kremlius ir kas jam daugiausiai rūpi.

Minint ketvirtą metinę sukaktį nuo karo pabaigos, Sovietuose išleista specialė filma, kurioje xvėgiškai šlovinamas Stalinas kaip "genialus laimėjimo įkvėpėjas". O kokie laurai tenka kitiems raudonos armijos vadams? Dėja, maršalai ir generolai pasiliko kur tai užslėpti. Vietoje jų keliamas ir padangė NKVD (slaptos policijos) vadas Beria, politinio biuro narys Malenkov ir Vasilevski, kurie karo metu nematė fronto. Tai bent didvyriai ir kovotojai!

KANADA PROTINGAI RIŠA RASINES PROBLEMAS

Mūsų šiaurinis kaimynas irgi nėra laisvas nuo ergelių apie "diskriminacijas". Ne retai taip vadinami "nuskriaustieji" bėga į teismą, reikalaudami pil-

nos lygybės.

Neseniai panaši byla buvo iškilusi Ontario mieste. Beach of Pines rezort'o namų ir žemės savininkai apsisprendė, jog toje vietoje gali vasaroti arba apsigyventi tik baltosios arba kaukazičių rasės žmonės. Tuo būdu žydai ir juodukai tapo išskirti.

Žydai užsimojo tą suvaržymą panaikinti teismo keliu, bet pralaimėjo. Paskutinis, apeliacinis teismas Ontario išnesė nuosprendį, jog pasirinkimas kaimynų nėra "diskriminacija", bet kiekvieno asmens privilegija.

RYTINĖS LIETUVOS MIESTELIŲ VAIZDAS

Grįžė iš bolševikų nelaisvės vokiečiai papasakojo šį bei tą apie padėtį anoje pusėje geležinės uždangos. Vienas tokių nelaisvių išbuvo ilgesnį laiką prie įvairių darbų Vilniuje ir jo apylinkėse. Pasak jo, miesteliai rytinėje Lietuvoje yra apleistai, nešvarūs, sunykę. Atvežtieji kolonistai gyvena labai primityviškai; nieko netaiso ir nestato. Keliai taip pat yra apvertkinoj padėtyje.

Pačiam Vilniuje vaizdas kitokis. Ten yra pilna kariškių, švairiu apsirengusių, ir sovietišku valdininkų, kurie važinėja amerikoniškais automobiliais. Jie tai yra nuolatiniai kavinių, teatrų ir karčiamų lankytojai. Vietiniai gyventojai vengia pasirodyti viešose vietose. Penkta dalis Vilniaus miesto yra sugriauta ir iki šiam laikui neatstatyta.

Jumoras

Apraudos Biure

Viena našlė, nuėjusi į apraudos kompanijos ofisą, sako: — Mano vyras mirė, dabar turite išmokėti man apraudą. Tarnautojas, pažiūrėjęs į "policy" sako: — Bet tai yra tik apsidraudimas nuo ugnies, o ne mirties. — Nieko tokio. Mano vyras mirė plaučių uždegimu.

Ilgiausias tunelis, 12½ mylių, yra tarp Šveicarijos ir Italijos.

PER MANO KOSTUVA

Vienas Svento Rašto žinovas aiškina Pittsburgho lietuvių laikraštyje:

"Nėra tikra ar Adomas bučiavo Jevą. Tik Izaoko laikais kalbama apie bučkį. Ir tik apie Jokūbo 'sūnaus pabučiavimą.' Taip, sunku pasakyti ar Adomas bučiavo Jievą, nes jie tik vieni tada buvo ir jie vieni težinojo.

Gal taip ir yra geriausia; kam čia per daug rūpintis privatiniais svėtimų žmonių reikalais!

Vienas vokiečių rašytojas, grafas Kaizerlingas tikrina, jog žmonija tikrai tada atsistos ant tiesaus kelio ir prašalins iš savo tarpo didžiausias blogybes, kai visas valdžias paims į savo rankas moterys.

Gaila, kad to anksčiau nežinojom. Prieš pereitus rinkimus būtume balsavę ne už Trumaną, bet už ponį Rooseveltienę.

Jau buvo pranešta, jog 60% namų savininkų prie Pulaski Road, Chicagoje, pareikalavo kad tai gatvei būtų gražintas senas vardas — Crawford Ave.

Vietiniai lenkai ėmė šaukti, jog tai yra bandomas paniekinti jų didvyri, kuris atsižymėjo Amerikos revoliuciniame kare. Bet lenkai be pamato savinasi Pulaskį, kuris gimė Lietuvoje ir niekad lenku nesivadino. Taigi ir Pulaski Road jiems nepriklauso.

Sovietiška spauda Vilniuje paskelbė tokį dalyką:

"Dar šiais metais žemės ūkio artelės nariai Trakuose įsipareigojo gyvulių skaičių padvigubinti dvigubai."

Taigi, neužilgo susilauksime kito pranešimo: "Pasidėkojant genialiam Stalinui, Trakų kolchoze gimė tuzinas veršiučių, pusanro tuzino aviukų ir pora asilų..."

Nesuprantami dalykai šandien atsitinka mūsų šalyje politikoj. Demokratiškas J. V. Senatas priima republikono Tafto rezoliuciją streikų klausime, o Baltojo Namu pasiūlymus nustumia į šalį. Wisconsinie gi atsitiko priešingai. Frank Schneider, kuris pereituose rinkimuose "bėgo" į valstijos senatorius republikonų balioje, dabar tapo išrinktas La Crosse apskričio demokratų organizacijos pirmininku.

Metropolitan Life Insurance Co. surinko statistiką, kuri rodo, jog jaunos ir vyresnio amžiaus našlės šiuo metu daug greičiau išteka negu prieš keletą dešetkų metų. Nieko nuostabaus. Našlės turi patyrimo šeimyniniam gyvenime ir vyrai greičiau prie jų linksta.

Viename laiške iš Lietuvos

trumpai pasakyta: "Nerasykite mums, nes neturime laiko skaičiuoti, o važiuoti atostogoms labai tolimas kelias." Pagalvoję truputiuką, suprasite ką tas reiškia.

Išminčių knygose yra parašyta: "Zmogus, kuris nemato gero kituose, yra pats nedoras."

Generolas Lucius D. Clay, buvęs J. V. karinis gubernatorius Vokietijoje, pareiškė, jog ginčio tarpe rytų ir vakarų nebūna galima išristi ginklo pagelbą, nes tai esanti idejinė kovą."

Nieko nėra klaidingesnio, kaip toks pareiškimas! Ne propoganda, bet sovietiškas ginklas paverge Baltijos šalis, Lenkija, Čechoslovakiją ir kitus... Su liežuviais komunistai nieko nebūt padarę. — Eolas.

Kelias į Namus...

Sirdis suplkdavo meiliai, Kai grįždamas tuščiu keliu, Jaunystės pilnas troškulių, Namus išvydau pagaliau.

Dvi liepos kyla milžinai, Vieną už kitą vis sparčiau. Gimtinį stogą pamačiau Ir sieną papuoštą langais.

Prie vartų kiemo jau esu; Joks žodis džiaugsmo neišreiš. Išgirstu pratarianti "Eikš..." Namuos saviškius atrasiu.

Paskui... Ak, pasaka graudi (Tu, mano broli, ją žinai). Aš tą paveikslą amžinai

Slepiu nerimstančioj sirdy.

Dabar — klajūnas peramūs, Globoje svetimų šalių. Ir atsidusti vien galiu. Prisimenant, savus namus...

Ragina Visus Katalikus Šturmuoti JV Kongresą

Federalė Valdžia Turinti Selpiti Ir Parapišines Mokyklas

Katalikiška jerarchija Amerikoje sukilo ant kojų, protestuodama prieš kongresmano Graham A. Barden bilių, kuris numato suteikti 300 milijonų dolerių iš federalinio uždo amerikiečių mokyklų išselpimui. Didesnė tos pašalpos dalis eity mažų miestelių ir fermerių mokykloms, kurios nēgauna užtektinai paramos iš vietinių šaltinių.

Prieš šį bilių sukilo atvirai visa katalikų dyvasikiška Amerikoje, pradėdant nuo kardinolų ir baigiant eilinėm bažnytinėm draugijoms. Bilius smerkiamas už tai, kad išskiria parapišines mokyklas. Kardinolas Spellman, viešame pareiškime, pasmerkė kongresmaną Barden ir jo vienminčius, kaip "religinės netolerancijos skleidėjus".

Iš šio ir daugelio kitų atsitikimų matyti, jog katalikiška dyvasikiška siekia prasalinti bažnyčios ir valstybės atskyrimą, kurį neseniai buvo patvirtinęs Aukščiausiasis J. V. Teismas.

Prieš vėją nepapūsi.

Ar Parduotumet Jį? Kiek Jis Butų Vertas?

Nei už milijoną neparduotumet, tėvai sako, vienok daugelis jų užmiršta parūpinti bent keletą dolerių vaikų ateičiai. Kūdikis niekad nėra permažas kad pradėti del jo taupymą. Užtikrink jam progas ateičiai aprausta taupumo sąskaita, kuri auga drauge su juom!

District Savings AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 •
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Naujas Telefonas: CALumet 5-4118

Taupymas Moka Gerus Dividendus

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį, — taupo planingai.
- Taupyti reikia įprast. Taupyk nors mažai, bet reguliariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartu į metus.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita aprausta iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Ins. Corp. nuo 1935 metų.
- Pradėkit Taupyti Šiandien!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 WEST CERMAK ROAD

PHONE: VIRGINIA 7-7747

VALANDOS: Pirm., Antr., Peikt.—9 v. r. iki 5 vak. Ketvirtadienį— val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad.—9 val. ryto iki 12 val. vidurdienio. Šeštadienį—9 val. ryto iki 1 val. po pietų.

JOHN J. KAZANAUSKAS, ILL. Pres.

Apie Ivaivius Dalykus

Ir Seniau Būta Gana Gudrių Žmonių

Vienas prancūzų laikraštis neseniai pakartojo didžiausio kinų išminčiaus Konfucijaus žodžius, kurie skamba sekanti: "Nebuvo ir nebus tokios taikos konferencijos, kurioje ne užtiktum pasiruošimų naujam karui". Bet neseniai užsibaigusioje Paryžiaus taikos konferencijoje to fakto nereikėjo nei slėpti; jis buvo aiškus kaip ant delno!

Robinson Kruzo Saloje Pasireiškia Neramumai

Saloje Juaz Fernandez, netoli Cilijos pakrančių, Pietinėje Amerikoje, gyvena 300 žmonių, kurie sukilo prieš savo valdžią. Pastaroji pasiuntė komisiją iš-tirti visą dalyką. Komisiją su-rado, jog riaušes sukurstė kele-tas komunistų. Sioje saloje 17-tam šimtmetyje apsisotojo išsigelbėjęs nuo skęstančio laivo anglų jūrininas Aleksander Selkirk. Jo nuotykius plačiai aprašė anglų rašytojas Daniel de Foe knygoje Robinson Kruzo.

Toronto Miestas Pusėtinai "Markatnas" Sekmadieniais

Kanadoje irgi ne viskas taip kaip turėtų būt. Toronto mieste, sekmadieniais yra "sausas" ir kurtu. Negalima pardavinėti alkoholinių gėrimų, negalima rengti šokių arba sporto grumtynių. Krautuvės ir turi būti uždarytos, išskyrus vasarvietes, kur žmonės kasdien turi pirkti maisto.

Irodymas, Jog Peštynės Niekad Neapsimoka

Detroitietis Jonas Uksas, 60 metų, susibarė su savo žmona ir nusprendė pasidaryti galą. Jis atsuko virtuvėje gaza ir nuėjo gulti. Bet tuo pačiu laiku namuose buvo ir žmona, kuri suuodžiusi gaza, ji greitai užgesino ir pašaukė policiją. Uksas dabar kaltinamas užsimojime nužudyti žmoną.

Nepaprastas Atsitikimas Gimdamas Srityje

Visi gydytojai yra užsinteresu-savę nepaprastu atsitikimu Helena, Arkansas. Mrs. F. J. Turley, 59 metų, pagimdė 5 svarų ir 14 uncijų sūnelį. Tai yra tikra retenybė, kad moteriškė tame amžiuje pagimdytų kūdikį. Medicinos rekordai rodo, jog seniausia moteris pagimdžiusi kūdikį buvo škotė, kuri turėdama 62 metus susilaukė 22-ro kūdikio. Tai atsitiko 1882 metais.

Kur Atsirado Pirmoji Žmonių Gimtinė?

Pasak vieno austrų mokslininko, prof. Hugo Bernatzik, pirmieji žmonės atsirado Tibete, Azijoje, prieš trejetą milijonų metų. Savo tikrinimus jis paremia atliktais toje šalyje tyrinėjimais. Prof. Bernatzik nuomone, geltonoji rasė dar vis sparčiau veisiasi už kitas.

J. V. universitetas ir kolegijas lanko apie 27,000 svetimsalių.

Kanadoje kiekvienas darbininkas gauna apmokamas atostogas.

Per Du Metu Negalės Laikyti Karvių Farmoje

Petras Rimkus, savininkas farmos netoli Bridgeman, Mich. greitomis turėjo išparduoti savo 25 karves ir dabar negalės laikyti karvių bent porą metų. Tiek laiko, pasak veterinarų, ims iki užkrečiamos gyvulių ligos bakterijos neišnyks iš tvartų.

P. Rimkus buvo nusipirkęs dvi karves, užmokėdamas už abi \$500. Viena tų karvių pasirodė serganti ir kaip bemažant emė užkrėsti kitas. Farmos savininkas užmiršo pritaikinti taisyklę, jog perkant iš kitur karves, reikia jas laikyti atskirai nuo kitų 2-3 savaites iki nebus patirta kad jos yra sveikos.

Padėka P-nui J. Arlauskui Bostone

Didžiai gerbiamam Juozui Arlauskui, gyv. 619 Adams St., Dorchester, Mass., negalėdami kitaip atsilgynti už suteiktą mums pagalbą tremtyje, padėjusiam atvykti į JAV. ir gražų sutikimą New Yorke, tariame nuoširdžiausią padėką. — J. ir St. Grigarayčiai. Chicago, Ill.

Dr. C. Patelunas Grįžo į Wilkes Barre, Pa.

Užbaigęs Jefferson Medical College ir tris metus pašventęs specialėm studijom Cornell University Medical School, Dr. C. B. Patelunas grįžo į savo gimtinę Wilkes Barre, Pa. miestą ir čia atidarė ofisą. Jo specialybė yra odos ligos. 1942 metais Dr. C. Patelunas įstojo į kariuomenę kaip gydytojas ir išbuvo tris metus Šiaurinėje Afrikoje, Prancūzijoje, Italijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. Jo tėvai irgi gyvena Wilkes-Barre, Pa.

Paliko Turtą Žmonai

Wilkes Barre, Pa. — Mirusio Antano Kazlausko testamentas buvo patvirtintas Register of Wills ofice. Vėlionio turtas, sumoje \$1,500., paliktas našlei Marceli Kazlauskienei, o po jos mirties padalintas tarpe keturių vaikų: Antano, Nellie, Adelės ir Onos.

Veikalas, Kurį Ypač Mėgo A. Mickevičius

Puikiai apdainavęs Lietuvos praeitį, poetas Adomas Mickevičius labiausiai mėgo savo veikalą "Ponas Tadas", kuriame jis aprašė Lietuvos žmones ir kraštą. Tokią mintį yra pareiškusi poeto duktė Marė Gureckienė.

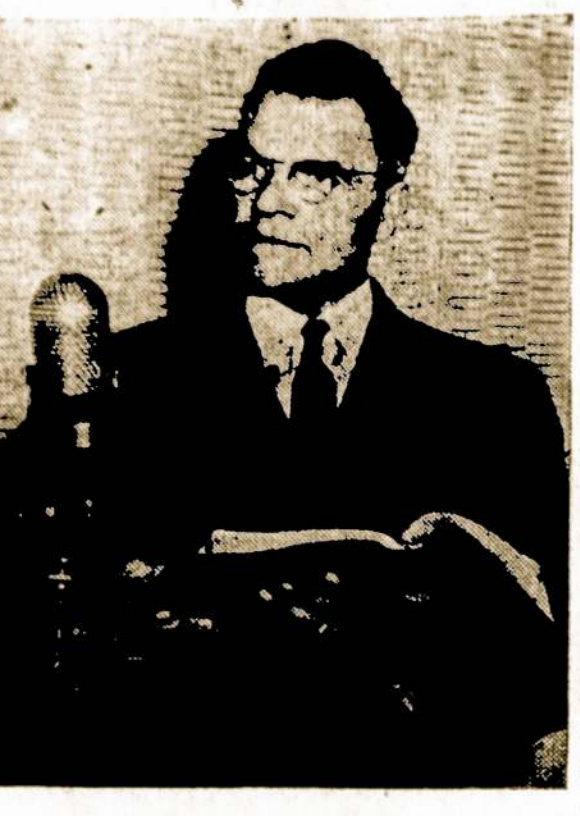
Pasak dukters, tėvas nuolat prašydavęs jos paskaityti ištraukų iš to veikalų, ypatingai saulės užtekėjimo aprašymą. Apie kitus veikalus jis retai prisimindavęs. Syki jį prisiminė apie "Vėlynės", kuriose nupiešėti senieji lietuvių ipročiai. Mickevičius tuojau atsakė: "Ach, kaikiuriuos dalykus vargiai ar apsimokėjo gaminti..." Poema "Ponas Tadas" prasi-deda tokiais žodžiais: "Lietuva, mano tėvyne, tu esi kaip sveikata ir tas tave gali pilnai įvertinti, kas tavęs neteko..."

Mirė Kazys Kasulis, 32 metų

Pittston, Pa. — Sirgęs vos kelias dienas mirė Kazys Kasulis, 32 metų amžiaus. Jis dirbo Kehoe-Berge anglies kasykloje. Paliko tėvus ir vieną broliją.

Danijoje, naujagimė mergaitė gali būti apdrausta nuo... senmergystės.

Palaidojo Gerai Žinomą Lietuvį Pamokslininką

KUN. DR. A. GYLS

Pereitą pirmadienį tapo palaidotas Lietuvos Tautiškos kapinėse Chicagoje Kun. Dr. Antanas Gyls, "Svyturio" žurnalo leidejas ir lietuvių baptistų pamokslininkas. Vėlionis buvo pasišventęs savo misijai. Jis apkeliaavo įvairias šalis, atlikdamas 150,000 mylių kelionės. Rokišky, Lietuvoje, jis buvo įsteigęs maldos namus ir prieglaudą našlaičiams. Pastaraisiais keliais mėnesiais jis sunkiai sirgo, bet ir tuo laiku jis neužmiršo savo pareigų. Jis paliko žmoną Oną ir sūnų Joną, kuris dabar tęsia tėvo pradėtą darbą.

Keletas Žinučių Iš Musų Apylinkės

DLK. Vytauto Klubas Ruošia Vasarinę Pramogą

Gražiai vasarėlei atėjus visi išvažiuoja į tyrus laukus. Lovelliečiai yra gana daug pasidarbę del BALF ir del Tarybos. Tai vasaros laiku gali atsilsėti. Viena iš daugiausia pasidarbavusių organizacijų tai DLK Vytauto Klubas.

Jau gana senas laikas kaip Vytauto klubas turėjo savo pikniką. Tai šiemet rengiamas vienas iš didžiausių piknikų, liepos 3 dieną, White Eagle parke, Pelham, N. H., apie 5 mylios nuo Lowellio miesto. Pakviesta viena geriausių orkestrų. Bus meno ir sporto programos. Klubas kviečia dalyvauti visus apylinkės lietuvius. Klubas, yra pasamęs kelis autobusus, kurie visai dovanai nuvežė ir atveš. Busai išeis 1:23 val. nuo Klubo svetainės 447 Central St. Prašome apylinkės lietuviškų klubų atsiųsti savo busus; klubo nariai bus jums dėkingi. Visi važiuoja 3 liepos į Vytauto Klubu pikniką. Iki pasimatymo. — Vyt. Ramanauskas.

Moterys Visad Siekė Pagražinti Veidą

Žmonės, kurie gimė ir augo kaime arba mažam miestelyje, mano, jog dažymas moteriškų skruostų ir lūpų atsirado labai neseniai ir daugiausiai išsiplėtojo Amerikoje. Vienok taip nėra. Moterys panašiai dabino si per tūkstančius metų. Senovės Egipte, daugelį metų prieš Kristų, elegantiškos merginos tepdavo savo lūpas specialiais dažais. Tą patį darė graikai, romėnai, o paskiau, prancūzai ir anglai. 1770 metais Anglijos parlamente buvo pasiūlytas toks įstatymo projektas: "Vedybos gali būti panaikintos, jei vyras įrodys, jog jo žmona, dažydama savo veidus pirm šiuo, apgavo jį, nuduodama gražesne, negu ji ištikro yra."

Žinoma, tas bilius nepraėjo. Ir suprantama dėl ko; visi vy-

Worcester, Mass.

Apie Tuos, Kurie Neseniai Atvyko Pas Mus

Į Worcesterį yra atvyusių iš tremties nemažai garsenybių, o ypač gabių menininkų-artistų. Pav. Juzytė Kristolaitytė, Vilniaus operos solistė. Tai jauna, graži, mėlynakė, geltonplaukė mergaitė — tikroji Vaidilutė. Vietos spauda plačiai rašė apie tos mergaitės gražumą ir dalyvavimą Vilniaus operoj. Kita artistė, atvykusi iš Klaipėdos krašto, tai ponia Tamulevičienė, kuri su savo vyru, atvyko iš tremties pas savo gimnainčius Igną ir Jievą Pigagus, žinomus vietos biznieriūs. Dar vienas tremtinis, kuris jau dalyvauja parengimuose, yra solistas Kizimieras Stasaitis. Mūsų Worcesteris susilaukė ir lietuvių stambių profesionalų, kaip generolu — M. Reklaitis, Pulk. V. Reklaitis, inžinierių, daktarų, rašėjų ir šiaip visokios rūšies ekspertų.

Mūsų kolonijoj randasi darbščių kaip bitės moterų. Ypač daug darbuojasi p-nia Ona Sargiuniėnė ir jos dukrelė Frances Geldauskienė. Jos dirbo ir mūsų Sandaros 16 kuopos gegužinėje; jos darbavosi nuo širdžių. Tos gegužinės pelnas viršija \$250. Mes vaišinom programo pildytojus — vadinasi patenkinom visus ir pelno liko graži suma. Taigi, dėkui visiems už pagalbą. Atsiprašom tų darbuotojų, kurių vardai tapo praleisti per neapsižiūrėjimą.

Tremtinis Juozas Sutaitis, siuvėjas, atliekamom valandom dar prima užsakymus pasiuvimui kostiumų. Be to, jis yra geras fotografas, atlieka gražias nuotraukas. Tokį lietuvių reikia paremti. Ketina artimoj ateityje įsijungti į lietuvišką veikimą.

Pas vietos Vienuolikos Simtų Narių Klubu gospadorių — Mykolą ir Marijoną Pajajaus, atvyko iš tremties p-nios Pajajūnienės gimnainčiai — Alytų šeima. Birželio 15-tos proga, vietos bažnyčiose buvo likomos specialės pamaldos. Tremtiniai solistai giedojo "Ave Marija" ir "Pulkim ant Kelių". Jie sutraukė nemažai publikos.

Draugai Sakackai parsikvietė iš Europos gimnainčius tremtinius Joną ir Oną Tareilus, nuo Varėnos — Giraitės ir Matuizų kaimo. rai tuomet būt galėję gauti divorsus.

Draugė Sukackienė yra vadas vietinių "binbininkų", bet žmoniškumo žvilgsniu visgi yra toli pralenkus Chicago Vabalą — L. Pruseiką.

Sandarėtis Juozas Šalaviejus, surado atvykusiems darbus. Šalaviejaus žmona yra iš to krašto, iš Giraitės kaimo. Taipgi Šalaviejiėnės gimnainis, J. Levanavičius šiomis dienomis pasieks Amerikos krantus. Pasakojo kiti, kad tai smarkus dzukijos krašto veikėjas.

Sandaros 16-tos kuopos gegužinėje teko susipažinti su labai maloniais, atvykusiais iš tremties į Worcesterį, būsimais vietos veikėjais Juozu ir Sigita Užupiais. Kiek teko patirti, p-nia Užupienė-Bartašiūtė, rūpinasi savo tėvelio Bartašiaus atvykimu į šią šalį. Bartašius yra Liaudininkų Centro narys ir žymus veikėjas. — J. Krasinskas.

Laiveliai

Štai jūroje, kur vėtros kaukia — išidėmėk, širdie, gyvai — Vos susitike, skirias, plaukia, Verpeto žaislas, du laivai... Siutingos vilnys tyška, glerga, Vis prausia kaktą eikijos — Ar supa ašaras ir varga, Ar gal liūliuoja laimė jos? Laiveliai skyrimum tęsia kelią Ir savo draugbrolio mįslės, Nė kas jam kaita, ką jam gelia, Abu atspėti negalės...

LIETUVIŠKA UŽEIGA SO. BOSTONE CLEM'S TAVERN K. Sabetskas, Sav. 117-121 A. STREET So. Boston, Mass.

Namų Taisytojas Kontraktorius GEO. BORCHERTAS Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apraudą Savininkams ir Darbininkams. 10546 S. Artesian Av. Tel. Cedarcrest 1739

SAVE TAUPINK

Blogiems laikams užėjus pinigai apdraustoje Finansinėje įstaigoje bus didelė pagalba.

MES MOKAME 2 KARTUS PER METUS. 3% metinių dividendų

Duodame paskolas ant namų su mažais mėnesiniais išmokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Per jūros sūkurius, gėlmes Abu jie skyrimum slinks į uostą Ir škirium inkarą išmes... — J. Baltrušaitis. Delaware valstija buvo pirminė užtvirtinusi J. V. konstituciją. Sumanūs žmonės nelaukia laimės ateinant, bet ją patys bando surasti. Geografinis J. V. centras yra Smith apskrity, Kansas.

CONTINENTAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Uždirk Daugiau \$ \$ Taupyk Daugiau \$ \$

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN Dabartinė Dividendų Rata 3%

Continental Savings and Loan Ass'n

V. P. PIERZYNSKI, Sec'y-treasurer
4559 So. Paulina St. — Chicago 9, Ill.

• MUSŲ NAUJAUSIAS PRODUKTAS •

Skani Lietuvos Kaimo RUPI RUGINĖ DUONA

ISVEŽIOJAME CHICAGOJE IR PRIEMIESČIUOSE. Siunčiame į visus miestus Amerikoje Paštu. Siuntinius gausite per vieną dieną.

SKAMBINKIT Tel. FR ontier 6-4622 Arba RAŠYKITE: PIVARONAS BAKERIES 4622 So. Marshfield Ave. — Chicago 9, Ill.

SMAGI, JAUKI IR MALONI UŽEIGA

SILVER CAFE

S. ZAVADSKAS, Sav.

Čia Galite Gauti Geriausių Gėrimus ir Kartu Laiką Linksmai Praleisti.

KVIEČIAMI VISI LIETUVIAI ATSLANKYTI!

SILVER CAFE

324 Broadway So. Boston, Mass.

LINKSMIAUSIA UŽEIGA BOSTONE, TAI YRA

SOUTH BOSTON CAFE

V. BALIUKONIS, Sav.

Šioje Puošnioje ir Didelėje Įstaigoje Galite Pasirinkti Geriausių Gėrimų ir Linksmai Laiką Praleisti.

SOUTH BOSTON CAFE

260 Broadway So. Boston, Mass.

Telefone SOU. 3141

BORIS BEVERAGE CO

JUOZAS ARLAUSKAS, SAVININKAS

PRISTATOM TONIKĄ ir VISOKIOS RŪSIES ALŲ BALIAMS, VESTUVĖMS ir VISOKIOMS KITOMS PRAMOGOMS Į NAMUS IR Į SALES.

VISAIS REIKALAIS KREIPKITES PRIE

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street So. Boston, Mass.

Kai Baltgudžiai Užsimojo Pasisavinti Istorinę Lietuvą

Prof. Ivinskis Atremia Jų Keistus Tvirtinimus

Pakliuė į vakarinę Vokietiją, baltgudžiai tremtiniai pradėjo skelbti atstatymą tokios Baltgudžių, kuri apimtų ne vien jų žemes, bet Vilnių, Kauną, Gardiną ir net Karaliaučių. Savo tokias fantastiškas pretenzijas jie paremia tuom, kad heva istorinė Lietuva buvusi tikrenybėje jų valstybė, o Mindaugas, Gediminas, Algirdas ir Vytautas buvo gudai.

Isblaškymui tokių isivaizdavimų, prof. Z. Ivinskis nuvykęs pas baltgudžius į Tiubingena, prancūzų zonoje išdrožė jiems paskaitą apie istorinę Lietuvą ir jos santykius su guda, arba baltgudžiais. Zemiau paduodame dalį tų paaškinimų.

Tolerancija Senovės Lietuvoje

Lietuvių kunigaikščių teritorinių laimėjimų paslaptis nebuvo pagrįsta tuo, kad suskilusių rytų kunigaikštijų gyventojai bijojo totorių jungo. Buvo dar ir kitų priežasčių! Lietuviai plačiu mastu vedė tolerantišką politiką.

Valstybės gyventojams gudams buvo palikta beveik visos laisvės, įskaitant ir jų religiją, kalbą ir kultūrą. Senos teritoriskai aprėžtos rusų kunigaikštijos pasilaikė net savo tradicines teises. Kai kurios kunigaikštijos iki pat 15-to šimtmečio gaudavo savitas privilegijas.

Sita toli siekiančią tolerantiškumo politiką, kuri lietuviuose dalinai patriarchališkam charakteri savo šaknis turi ir iki šiu dienų tęsiasi, galime taip pat ir anuose laikuose Tikrojoje Lietuvoje konstatuoti. Nors iki 1387 m. visi lietuvių valdovai, su maza išimtimi Mindaugo asmenyje, buvo stambeldžiai ir kaip stambeldžiai būdavo laidojami, visiems savo pavaldiniams jie užtikrindavo religijos laisvę.

Pavyzdžiui Vilnius buvo tas miestas, kur taip pat lotynų krikščionybės vienuoliai galėdavo įsikurti, nors pagonyms lietuviai 200 metų vedė beatodairinę kovą už "būti ar nebūti" prieš krikščionišką ordiną, kuris kardu platino kryžių.

Tautinės Samonės Viduramžiuose Nebuvo

Lietuvių valstybės dydis ir galia glūdėjo tolerancijoj. Tokia kultūrinė, religinė ir politinė tolerancija vargu ar beįmanoma daugiau dabartinėje rytu Europoj. 19-tas šimtmetis atnešė tautos tautinę samonę. Tautos "sacro egoismo" mokė visas tautos dalis suvienyti pačios valstybės esančias mažumas sutirpinti, tautinį prestižą pakelti, jį saugoti ir t. t. Tautinis susipratimas, nuo Napoleono laiku ypač Europos tautos dažnai net lig kankynių privedęs, buvo visiškai nepažįstamas reiškinys viduramžiais.

Cia kyla klausimas, kokia gi samonė viešpatavo Didžiojo Lietuvos Kunigaikštijoj? Ar galima kalbėti apie tautinę valstybę? Gal vakarinė Didžiosios Kunigaikštijos dalis, kuria Kęstutis taip sėkmingai gynė nuo Ordino, buvo tautiniai lietuviška? O gal Algirdas rytinė valstybės dalis vedė tautinę rytų slaviską, vadinasi, gudišką valstybės politiką, kai jis skelbė: "visa Rusija ištikrųjų privalo priklausyti lietuviams"? Taigi laiko klausimas tebuvo kuris, Maskvos kunigaikštis ar Vilniaus valdovas, pirmasis užims sritis tarp Dniepro, Okos ir Volgos.

Taigi, kurios rūšies samonė buvo tuometinė valstybė? Ga-

lime kalbėti tik apie valstybinę samonę, o jokiū būdu ne apie tautinę. Pavyzdžiui, po Liublino unijos lietuviai, remdamiesi Lietuvos Statutu, nenorėjo jokių Lenkijos valstybės valdinių turėti Lietuvoje, nes jie nebuvo kunigaikštijos gyventojai. Jei karalius vykdavo iš Krokuvos į Vilnių, Lenkijos ministeriai turėdavo palikti prie sienos. Net lenkiški medžioklės šunės būdavo sulaukomi, o prie sienos karalius gaudavo lietuviškus ir tt.

Siandien tartume: tikrai tautinė, sovietinė politika! Tačiau istoriniai tai netiesa. Tautiniai sentimentai buvo tokių tuometinių Lietuvos valstybės gyventojų. Buvo galvojama grynai viduramžiškai: formaliai. Valstybėje galėjo tik valstybės gyventojai, tik joje gimusieji pilnā laisvę turėti ir tarnybas užimti.

Kaip žinome, aštuoniolika metų tęsėsi didysis ginčas, kai Krokuvos vyskupas privalejo persikelti į Vilnių. Lietuviai nenorėjo jo vyskupu turėti, nes jis nebuvo Lietuvos valdinys. Toks tai stiprus ir labai formaliai išryškėjęs buvo valstybinis susipratimas. Tas valstybinis susipratimas buvo toks stiprus, kad jis ilgą laiką, lyg geležinis lankas kartu glaudė lietuvius ir gudus.

Norėtų Sužinoti Ką Tas Reiškia

Rašo Jūsų Nužemintas Tarnas Raulas Iš Worcesterio

Apa šeštadienį eidamas Millbury gatve, sutikau 105 nuošimčių tautietį. Taip jie save užsirekomendavo. Vadinasi 5-kis "trališius" viršaus už mus.

Pradėjo man labai išmetinėti, kodėl mes neprotestuojam prieš Sandarą ir jos redaktorių, kam jis rašo, apie rūgštų pienu ir Rūgštaus Pieno Klubą. Tautietis mane barė ir porino, kad tai pažeminimas tautos ir mūsų buvusio Tautos Vado. Aiškinau aš jam, kad vietos amerikonių spaudoje daktarai pataria vasaros metu naudoti rūgštų pienu, kaip sveiką maistą. Beto, dar priminiau, — net ir apsilaižiau, kaip mano mamytė prikepdavo bulvinių blynų su rūgštim pienu, ir privalgės eidavau su dalgele raiškioj kirst raudongalvių dobilėliu. Virto jie kaip kareivėliai. Bet jo vistic negalėjau įtikinti. Pasitraukė nuo manęs marmėdamas, kad neprotestuojam.

Taigi prašau atsakyti. Ką turi bendro rūgštus pienu su tauta ir tautos vado pažeminimu ir kokia blygėbė tame?

2-ras paklausimas: Rūgštaus pienu pavirštus, subėgės į seima gegužės mėn. išrinko organizatorėmis Naujai Anglijai kelias mamytes. Bet tos mamytės nėra turėję nei sūnelių kareivėlių, nei dukrelių lėlijėlių. Aš manau, kad iki teismo dienos negalės jau tokio dainko turėti. Taigi mano manymu, tokios leides neturi jokios teisės organizuoti, neatsiklausius Rūgštaus Pieno Klubu.

Mano manymu, turėtų būti suauktas suvažiavimas rūgštaus pienu pamatų, kad išaiškintus tuos bendrumus. Ar gali paviršiai be pamato (rūgštaus pienu) gyvuoti? Ar turi teisės tos leidukės organizuoti svetiavams? Taigi laiko klausimas tebuvo kuris, Maskvos kunigaikštis ar Vilniaus valdovas, pirmasis užims sritis tarp Dniepro, Okos ir Volgos.

Taigi, kurios rūšies samonė buvo tuometinė valstybė? Ga-

Cukriniai burokai yra balti.

Sventuose Metuose Bus Lengva Gauti 'Išrišimą'

Už Keletą Maldų Visos Nuodėmės Bus Atleistos

Sarišy su ateinančiais 1950 metais, kuriuos Vatikanas paskelbė šventais, tapo išleistas ir naujos indulgencijos, pasiūlytos visam nuodėmių, atliktų praityje.

Kas nuvyks į Romą sekančiais metais ir aplankęs keturias svarbesnes bažnyčias sukalbės jose trejetą maldų, tas bus paliuosutas nuo visų baumių už papildytas nuodėmes. Sukaibėjus dar keletą kitų maldų, tokia pat malonė bus suteikta ir besimeldžiančio artimiesiems.

Tai yra labai lengva priemonė pavirsti iš "griešniko" į nekaltą kaip avinėlis sutvėrima.

Kodel Neparodyt

Prusokas ir Maineriai

Taip labai susidomėjo, Prusokėlis verkti pradėjo. Jam pagailo mainerių, Per nelaimės sužeistų.

Per desėtkus, girdi, metų, Liujaus vado apskaičiuotų milijonas su šimtais sužeistais ir užmuštais.

Girdi, reikia demonstruoti ir į kongresą maršuoti su numirėliais visais iš kapinynų prikeltais.

Jei tos ašaros širdingos, Lai jos būna ir teisingos. Ne vien tik del mainerių, Bet ir Sibiro žmonių.

Ten reikėtų numaršuoti ir prie Kremliaus demonstruoti su vergais, su kaliniaiis ir numirėliais visais.

Tad Stalinas juos pamatęs, Susigėstų — besarmatis. Milijonai ten žmonių, Įvairiausių kankinių.

Kad tą vaizdą pamatytų, Akis, ūsus pastatytų. Koks baisumas tų žmonių, Be liežuvių, be galvų.

Matant, akys jam išsprogtų, Aišku, piestu atgal šoktų. Tik kalbėkim atvirai, Tai Stalino padarai.

Apie mainerius kalbėti, Apie Kremlių nutylėti, Tas išėina me-me-me, Lyg ne viskas būt name.

Taigi, taigi, Prusokėli, Kaip tamsus tu, nabagėli, Suskaičyti neb'gali, Jų skaitlinės neturi.

Milijonai milijonų Priguldytą ten lavonų. Kuomet kelsis jie visi, Teismo diena bus baisi.

Išdavikams ir žudikams, Pataikūnams, pakalikams Prakeikimas kris tautos Ant tų išgamų galvos. — Perkūnas.

Lenkijoje Mirė Poetė Vichert-Kairiukštytė

Krosnie, Lenkijoje, neseniai mirė 85 metų Julė Vichert-Kairiukštytė, žinoma poetė, kuri be savo originalių raštų, yra išvertus į lenkų kalbą daugelį lietuviškų kurinų, tame skaičiuje ir liaudies dainų. Vėlionė buvo gimusi Lietuvoje, Raseinių apskrityje, bet iškėję už lenko ir apsigyveno Lenkijoje. Bet ji nenutraukė ryšių su savo gimtine.

Alydos Centras

Du anglai pakliuvo į Paryžių ir nuėjo į Folies Bergeres teatrą. Pakilo uždanga. Scenoje matyti ežeras, o prie jo šoka nuogos merginos. Vienas džen-telmanų šnibžda kitam:

— Žiūrėk, kas tai nepaprasto! Tame ežere tikras vanduo...

75 Metų Sukaktuvės Nuo Užgimimo Vienos Prūsų Lietuvos Patriotės

Morta Raišukytė Daug Dirbo Musų Kulturai

Šių metų liepos mėnesį sueis 75 metai nuo užgimimo Prūsų Lietuvos patriotės Mortos Raišukytės, gimusios Pakalnės apskrityje, Tilžės krašte. Jos tėvai turėjo nedidelį, bet pavyzdingą dvarėlį, kurį vėliau paveldėjo Morta, kaip vienintelė dukrelė.

Pasiekusi vidurinio mokslo, turėjo progos susipažinti su Lietuvos praeitimi, kuriai itin buvo atsidadusi. Iš čia jai kilo kilni tėvynės meilė. Be to, turėdama didelių muzikalių gabumų, Morta greitai susipažino su lietuvių dainomis ir jas pamėgo. Ji įstojo į Prūsų lietuvių kultūrinės ir visuomeninės organizacijos ir taip pat Vydu-no vedamam chore.

Griebsiai Gelbėti Nykstančią Lietuvybę

Matydama reikalą remti lietuvių judėjimą Prūsų Lietuvoje, Morta Raišukytė likvidavo savo dvarą ir išsikelia gyventi į Tilžę. Čia ji dar daugiau įsitraukia į kultūrinį darbą. Ji mato, jog Tilžės krašte baigia nykti brangus lietuvių tautos turtas, ji imasi iniciatyvos ir savo lėšomis įsteigia lietuviškų rankdarbių mokyklą Tilžėje.

Iš mokyklos pamažu plinta po visą kraštą tautiški rankdarbiai, kurie pasiekia ir Klaipėdą. Išaugo gausus būrys Prūsų lietuvių, kurios, išmokusios rankdarbių, juos paskleidė tarp

Jei Norite Pirkti Arba Parduoti Namą — Farmą

Ir Kitokiais Real Estate Reikalais Kreipkitės Savo Tautietį **GEORGE WASLO** 911 West 59th Street Tel. WENTWORTH 6-4887 CHICAGO, ILL.

savo namiškių ir apskritai pakėlė mūsų liaudies meno populiarumą.

Morta su tokiu pat atsidadvumu remia ir lietuvių literatūrą, išleisdama savo lėšomis keletą didesnių veikalų. Taip pat rusų persekiojimo laikais, ji priglaudė keletą lietuvių vaikų. Nenuostabu, kad visi žmonės ją gerbė ir mylėjo.

Praėjus pirmam pasauliniam karui, Morta Raišukytė neteko viso turto. Ne gana to, jos sveikata irgi susilpnėjo. Bet jos energija tautiniam darbiui nei trupucio neatslūgo. 1920 metais ji įsteigė Prūsų Lietuvos moterų kultūros draugiją ir jai pirmininkavo. Ji mirė liepos 14 dieną, 1933 metais.

Sunku Atpėiti

— Kokios rūšies mergina yra toji Elzbieta?

— Nelengva apibrėžti. Dėvi pereitų metų skrybelaitę; kailiniai vėliausios mados, o gyvena iš ateinančių metų įeigų.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU. MANDAGUS PATARNAVIMAS. P. Balčiūnas ir M. Kovarski, Sav.

Life can be beautiful and more comfortable, too.

You'll really start living when your home's fitted with all-aluminum ACE Climate combination storm windows and screens. No sash to store... or frames to paint. Pressure-sealed screens lock in place... keep out insects... permit rain-free ventilation. And they're completely self-storing!

1. ALUMINUM SCREEN. Rust-proof. Can't burn or tear like plastic mesh.
2. RAIN-FREE VENTILATION. Protects home furnishings against storm damage.
3. INTERLOCKING WINDOW FRAMES keep out rain, dirt. Pressure sealed.
4. EASY TO CLEAN. Sections removable from inside.
5. COOL. Keep out summer heat... winter chills.
6. BEAUTIFUL. Soft-lined finish. Never needs painting.
7. ALL-ALUMINUM CONSTRUCTION. For extra strength. Can't warp or rust.
8. COMPLETELY SELF-STORING.
9. ECONOMICAL. Users report heat savings up to 35%.
10. CUSTOM-BUILT for every window in your home.
11. FINGER-TIP CONTROL permits instant adjustment. No clips or springs.

THE WEATHER'S RIGHT WITH **ACE** Climate

For free demonstration and estimate, call...

Generalinis Atstovas
Juozas Spaitis
3261 S. HALSTED STREET
Tel. Victory 2-6472

Senatvė Ne Džiaugsmas gerokai pasenęs. — Taip, jis paseno. Prieš porą dienų buvau jį sutikęs ir jis manęs nebepažino...

Taupykit Ten Kur Jusų Sutaupos Yra Pilnai Apsaugotos!

3%
Current Dividend

Turtas siekia virš \$15,000,000.00
Rezervai virš \$1,000,000.00

Visos Sutaupos Apraustos iki \$5,000.00

St. Paul Federal visuomet išmokėjo dividendus savo taupytojams nuo 1889 metų, be pertraukos. Visi pareikalavimai buvo skubiai atlikti, net ir depresijos laikais.

Pinigai Padėti iki 10-tos — neša nuosimti nuo 1-mos Taupymo sąskaitas galite atidaryti ir per laišką.

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
2116 WEST CERMAK ROAD
Chicago 8, Illinois —:— Virginia 7-6530

Greitai Bus Mažas Buick!

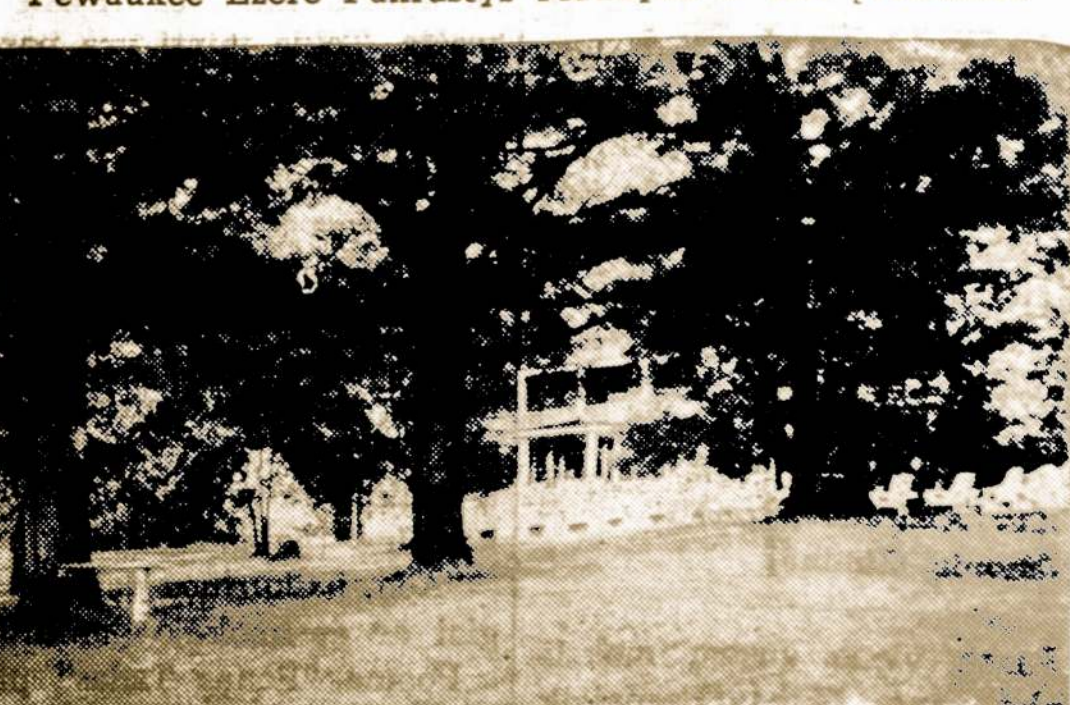

Žingeidumui Kreipkis Pas DAN KURAITIS

MILDA BUICK SALES
907 W. 35th St. — Ph. LAf. 3-2022
CHICAGO, ILLINOIS

LAKESIDE REZORTAS
Yra Ideališkiausia Vieta Praleisti Atostogas

Golfo Laukas — Teniso Laukas — Šokių Salė — Pulkus Pewaukee Ežero Pakraštys Maudytis ir kiti įvairumai.

TARP PUIKIŲ, ŽALIUOJANČIŲ MEDŽIŲ STOVI PUOŠNUS VIEŠBUTIS

Atėjus Vasarai, Vėl Prisimename Lakeside Rezortą Pewaukee, Wis., Kurio Savininku Yra p. Pranas Bastis. Siame Paveiksle Matome Centralinį Namą — Viešbutį, Kuris Stovi Apsuptas Medžiais. Aplink Jį Išsklaidyta Daug Kitų Gražių Namų Vasarotojams. Lakeside Rezortas Primena Mums Puklį Dvarą Lietuvoje, Aprūpintą Moderniškais Įrengimais.

KAIP PASIEKTI?...

Automobiliais — iš Chicago reikia imti kelią No. 41 ir važiuoti iki Wis. 100 kelio. Čia sukiti į kairę ir važiuoti iki kelio No. 16. Čia vėl sukiti į kairę ir važiuokit kol pervaziuosit Pewaukee miestelį. Pervaziavę miestelį, sukiti į kelią "J" ir važiuokit iki skerskelio "K E. Pasukę į kairę, už 1 mylios privažiuosite šį gražų Rezortą.

LIEPOS 4 DIENOS DEKLARACIJA APIE ŽMOGAUS LAISVĘ IR JO TEISES

Kaip Jugt. Valstijos Tapo Nepriklausomos

Nepriklausomybės Dienos Pirmieji Minėjimai

Liepos 2 d., 1776 m. JAV. Kontinentinis Kongresas užgėrė rezoliuciją kuri užtvirtino, kad "šios jungtinės kolonijos yra, ir turi teisę būti laisvos ir nepriklausomos". Ir tas legislaatyviskas įstatymas atskyrė 13 originalių valstijų nuo Didžiosios Britanijos. Bet šiam įstatymui Nepriklausomybės Deklaracija davė didesnę reikšmę: ji kovojo patriotams netik išdėstė įvykius, kurie privertė atsiskirti nuo Motinos Tėvynės — Didžiosios Britanijos, bet žadėjo įsteigti tokia valdžios formą, kurioje žmonių teisės viršytų viską — visokias kitas teises ir privilegijas.

Kadangi Nepriklausomybės Deklaracija buvo priimta liepos 4-tą dieną, ta diena skaitoma tikras JAV gimtadienis. Liepos 8 d. 1776 m. toje "gražioje, saulėtoje" dienoje nuo Nepriklausomybės Namo laiptų buvo perskaityta žmonėms, kurie džiaugsmingai ją išklaušė. Nepriklausomybės Namas randasi Philadelphiaj, yra kuklus, labai senas mūrinis pastatas su bokštu.

Pirmieji minėjimai, lygiai kaip šiandien, išreiškia žmonių tikrą patriotišką dvasią ir gilų laisvės jausmą.

Deklaracija išdėsto motyvus, dėl kurių JAV., tuo metu tik 13 valstijų, nusprendė atsiskirti nuo Did. Britanijos.

"Mes laikome savaime aiškio-
mis šias tiesas — visi žmonės sukurti lygiai, ir Kūrėjas suteikė jiems nekurius neliečiamas teises, tarp kurių — gyvybė, laisvė ir laimės siekimas. Toms teisėms apsaugoti yra sukurtos valdžios, savo galia išvedančios iš valdomųjų valios. Kai bet kuri valdžios forma virsta priešinga tiems tikslams, žmonės turi teisę ją pakeisti ar likviduoti ir sukurti naują valdžią."

Iš prigimties visi žmonės yra lygūs. Dievas jiems suteikė nekurius neliečiamas teises, kurios negali būti iš jų atimtos. Svarbiausios teisės yra gyvybė, laisvė ir teisė laimingai.

Sis svarbus dokumentas suminėjo daug skriaudų ir neteisybų.

Tokiai padėčiai esant Kongreso atstovai dar pareiškė: "Todėl, mes JAV. atstovai, susirinkę Visuotiniame Kongrese, kreipdamiesi į pasaulio Aukščiausiasį Teisėją išklaisyti mūsų intencijas, gerosios šiu Jungtinių Kolonijų tautos vardu ir autoritetu iškilmingai ir viešai pareiškiame, kad šios kolonijos yra ir turi teisę būti laisvomis ir nepriklausomomis valstybėmis, jos išlaisvinamos nuo priklausomybės Britų Karūnai ir visi politiniai ryšiai tarp jų ir Didžiosios Britanijos yra ir privalo būti nutraukti, kaip laisvos ir nepriklausomos valstybės jos turi pilną teisę skelbti karą, sudaryti taiką, pasirinkti sąjungininkus, vesti prekybą ir daryti visus kitus veiksmus bei žygius, kuriuose turi teisę Nepriklausomos Valstybės.

Sia deklaraciją pasirašė visi 56 Kongreso atstovai.

John Adams, garsus diplomatas iš Massachusetts, kuris vėliau tapo mūsų antras prezidentas raportavo kaip iškilmingai pirmas Kontinentinis Kongresas apvaikščiojo nepriklausomybės minėjimą Philadelphiaj 1777 m.

Buvo visą netikėtąs įvykis' jis rašė savo dukrai, "Tik liepos 2 d. kaip ir Kongreso pa-

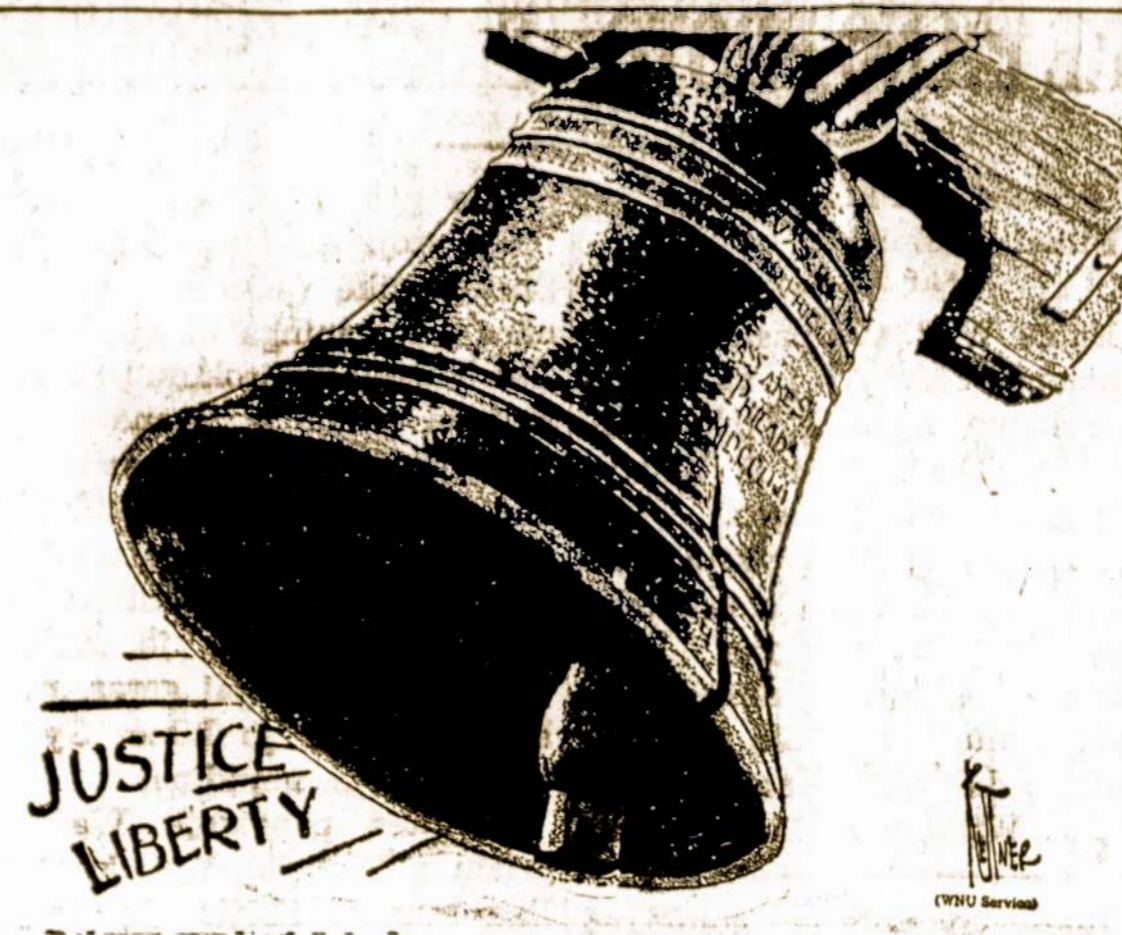
riai sugalvojo turėti kokias nors iškilmes. Nebuvo laiko paruošti pamokslą, kaip daug žmonių pageidavo." Delegatai, tarpe kurių buvo ir Adams, petraukė posėdį papietauti kartu — lengva buvo suruošti tokius pietus kadangi delegatų tik 50.

Kontinentinio laivyno kėli laivai buvo vėliavomis papuošti ir pirmą valandą, liepos 4 d. prasidėjo ceremonijos su šautuvų triukšmu. Minios žmonių susirinko prie kranto dūnuodami, šaukdami vienas į kitą ir minėjimas "suteikė didelio džiaugsmo kiekvienam šalies draugui ir teroro kiekvienam klausančiui "Tory" ("Tories" sudarė trečią dalį kolonistų, jie nenorėjo atsiskirti nuo Didžiosios Britanijos, bet jie reikalavo savo teisių irgi).

Nepriklausomybės Dienos apvaikščiojimas vėl įvyko Philadelphiaj -778 m. kada Kongresas ten sugrįžo po kiek laiko Baltimoreje, kur karas privertė Kongresą įsisteigti.

Po trijų metų įvyko galutinis Revoliucijos karo laimėjimas, ir tada įvairios vietos šalyje pradėjo laikyti minėjimus iškilmingai. Pav. New Yorko miesto tėvai pavelino degtinės pardavėjus pastatyti privatiškas būdeles gatvėse išvakarėse. Žmonės čia susirinkdavo ir ligi vidurnakčio gėrė, valgė ir linksminosi. Vidurnaktį jau pulkai jaunų vyrų pradėjo patruliuoti gatves, šaudami šautuvus ir feierkrekerius.

Ir per metų metus visokie feierkrekeriai buvo svarbi dalis visų minėjimų. Bet po kiek laiko jų tiek daug buvo vartojama kad įvykdavo daug tragedijų, vis daugiau ir daugiau vaikučių susižeisdavo ir net. Pradžioje šio šimtmečio žmonės pradėjo reikalauti saugesnių apvaikščiojimų. Šiandien — mažai tragedijų įvyksta ir

Varstotas Rašo Dr. Albinas

Politiniai Plagijatoriai

Lietuviški komunistai neturi nei savo iniciatyvos, nei valios. Jie išsižadėjo savo tėvynės, savo tautos ir tradicijų. Jie plagijuja svetimos valstybės propagandą, kraipo iškraipytą istoriją ir kartoją komunistų sudarkytą lietuvių literatūrą.

Lietuviški komunistai skleidžia neapykantą prieš lietuvius, kursto žmones sukilti prieš savo valdžią. Jie daro tai, ką jiems Maskva liepia. Jie neturi jokios pasaulėžiūros, išskiriančios siaurą diktatūros garbinimo idėją. Jų darbas yra lygus prekybiniui vogtomis arba svetimomis prekėmis...

Ko Reikia Turėti Kelionėje

Vienas kelionių "ekspertas" duoda patarimus tiems, kurie nori važiuoti į Europą. Jis sako, kad tarp kitko reikia pasiimti daugiau mūilo ir "proškų" nuo blusų ir kitokių vabalų gintis. Apie užėles daug rūpin-

triukšmas ne toks didelis. — C.C.P.R.

Amerikiečių Vieša Opiniija

Atpasakoja Dr. P. Dauzvardžio Kalbos Turinį

"Chicago Daily Tribune" aną dieną parašė štai ką:

"Petras P. Dauzvardis, konsul in Chicago of the Lithuanian government which before the soviet union took over his country in 1940, raked Russian duplicity and treaty breaking in an address yesterday at a mass meeting of the American Lithuanian council in Lithuanian auditorium, 3137 S. Halsted St.

"Dauzvardis pointed out that Russia and Germany concluded — on Aug. 23 (Sept. 28), 1939 — a secret agreement to give Lithuania to Russia and that little more than a month later Russia forced Lithuania to sign a 'mutual assistance pact', which supposedly was to benefit the small nation. Instead, he charged, the prior agreement with Germany was adhered to by the soviets and they seized Lithuania and consigned its people to slavery, terrorization, pauperism, suffering, and death.

"The consul charged that Lithuanians have been carted off to Siberia where half a million have died in slave labor camps. Thus, he said, the soviet union is committing genocide by wiping out an entire people. He added that the western world — either because it does not know or does not see what is going on — has made little protest over the soviet action. He asked the rest of the world to demand that the Russians leave his homeland".

— Pirmasai tamstos vyrą buvo labai geras žmogus... gaila kad jis taip greitai mirė.
— Taip ištikro. Jo ankstyvą mirtį giliai apgalėstauja ir mano antrasis vyras!

tis netenka. Rusų mokslininkai turi mašiną išradę utelėms mal-ti Reikia tik nuvežti, kaip grūdus maiše į malūną ir sumals. Rusų mokslininkai, tiesa, viską pirmieji "išrado". Amerikonams būtų lyg ir gėda, kad tokios paprastos utelėms mušti mašinos neturi.

— Zmonėms malti bolševikai prietaisų turi dar daugiau, negu Hitleris turėjo. Kas sako, kad komunistai ir fašistai nėra broliai? Bolševikiškuose kacetuose, kur nors Azijoje, milijonai žmonių uždaryti.

Meilė Su Šautuvu

Ruth Steinhagen, slaptai mylėjusi išgarsėjusi beisbolininką lietuvių Eddie Waitku, atsinešė į Edgewater Beach viešbutį didelį medžioklinį karabiną ir, pasišaukusi per pažį Waitku, šovė. Psichopatė, mat, norėjusi svielti parodyti savo "didvyriškumą" dėl meilės ir tuo išgarsėti. Tiesa, spauda daug apie įvykį rašė, daug paveikslų abiejų dėjo, bet spauda negerai darė, kad per daug garsina kriminališkai nusikaltusius asmenis. Panaši reklama daug kitų silpnapročių paskatina imtis panašių žygių.

Vaikams reikalinga daugiau pavyzdžių, negu barimo.

25 METŲ SUKAKTUVĖS 25

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, šiemet sukanka 25 metai pasekmingo finansinio gyvavimo. Pasinaudodami ta proga, mes tariame širdingiausiai AČIŲ visiems mūsų būsimiems ir dabartiniams šerinkams. Tikiai su jūsu nuosirdžia parama ši Bendrovė galėjo išaugti iki su virš \$4,000,000.00 Dolerių turto.

Mes kviečiame mūsų šerinkus ir abelnai visus Chicago Lietuvis — atsilankyti į mūsų pulkai įrengtą raštine, kuri vienoj iš gražiausių Lietuvių kolonijų Amerikoje — 6234 So. Western Avenue (Marquette Park). Kiekvienas atsilankęs sukaktuvių iškilmėse gaus naudingą ir atmintiną dovaną, kurios prasidės su pirmą dieną Liepos (July).

Štai kodėl tamsta turėtumėt pasidėti savo pinigus šioj tvirtoj, Federališkai išsurintoj finansinėj įstaigoj.

- 1—Todėl, kad pas mus visų indėliai yra pilnai išsurinti iki \$5,000. by an agency of the United States Government.
- 2—Todėl, kad pas mus galite pradėti taupymą su \$1.00 daugiau, jeigu norite, arba galite pasidėti didesnę sumą.
- 3—Todėl, kad pas mus taupomi pinigai neša aukščiausią dividendą 3% (our current rate).
- 4—Todėl, kad pas mus, pinigai buvo ir yra išmokami pareikalavus.
- 5—Todėl, kad pas mus, galite taupyti arba išjūmėti laisvais. Dėl informacijų raiykite arba paskaukite — GROVEHILL 6-7575.
- 6—Todėl, kad pas mus galite gauti paskolą pirmų morgičių lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
- 7—Todėl, kad pas mus galite atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus, mūsų raštinej galite apmokėti visokias bilas, su money orders, arba su mūsų čekiais.
- 8—Todėl, kad pas mus, visada ir visiems patarnavimas yra mandagus ir teisingas.

Rekomenduodami mūsų draugams, meldžiame priminti, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, teisingai tarnauja Chicago Lietuviams, finansiniuose reikaluose, per 25 metus. Laikė didžiosios depresijos, kada didžiama finansinių įstaigų uždarė biznio duris, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, per tuos sunkius laikus, pasekmingai atsilaiškė, išmokėdama kiekvieną centą savo taupytojams.

Malonu pranešti mūsų šerinkams, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION Board of Directors ir vėl užgėrė išmokėti 3% dividendų (per annum) visiems mūsų taupytojams už pirmus 6 mėnesius šių metų.

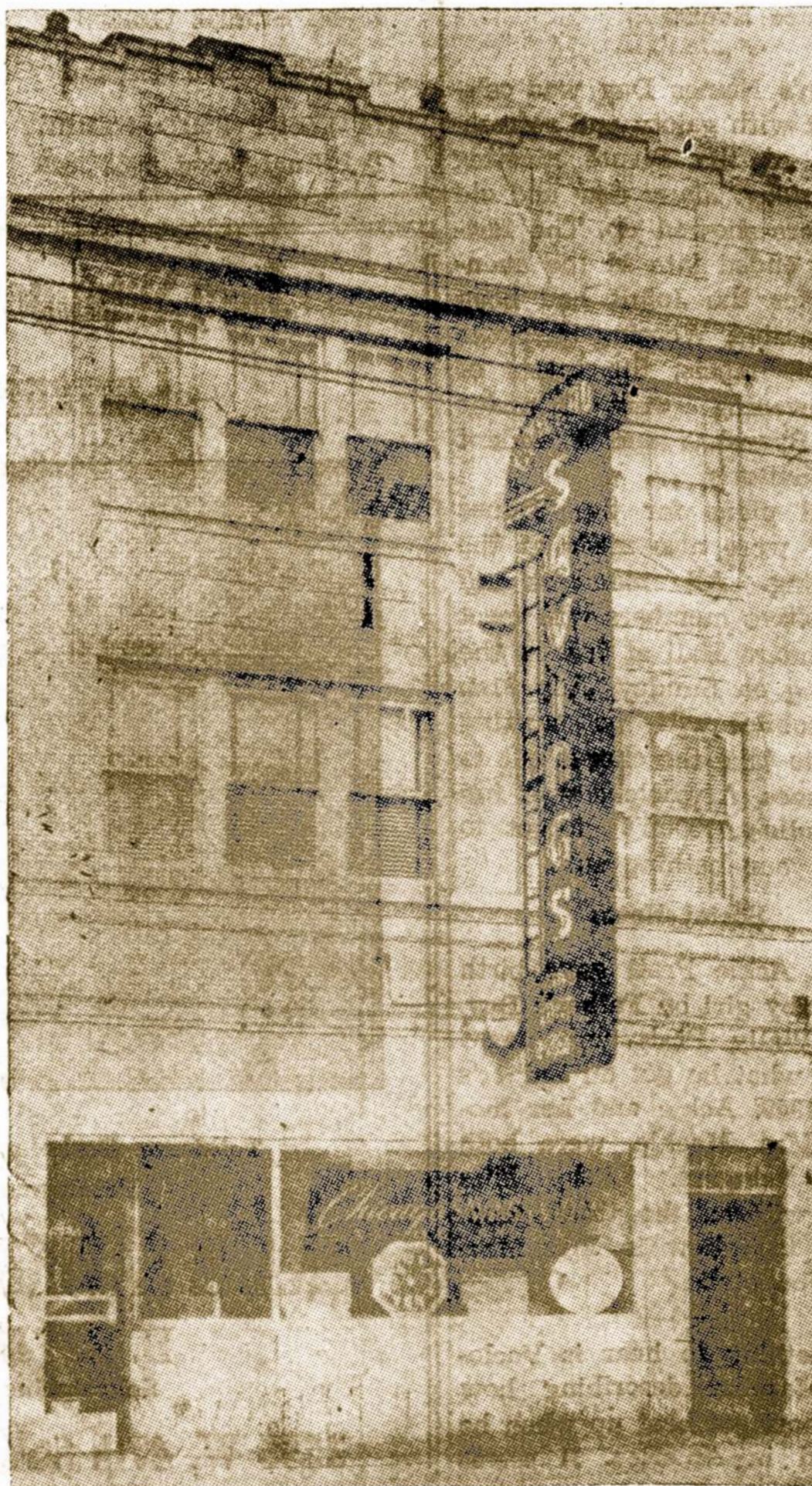
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, President

6234 So. Western Ave. Tel. GROVEHILL 6-7575

Pinigai padėjami 15 dienos Liepos (July), gaus dividendą už visą Liepos mėnesį.

Mokame 3% Ant Visų Indėlių

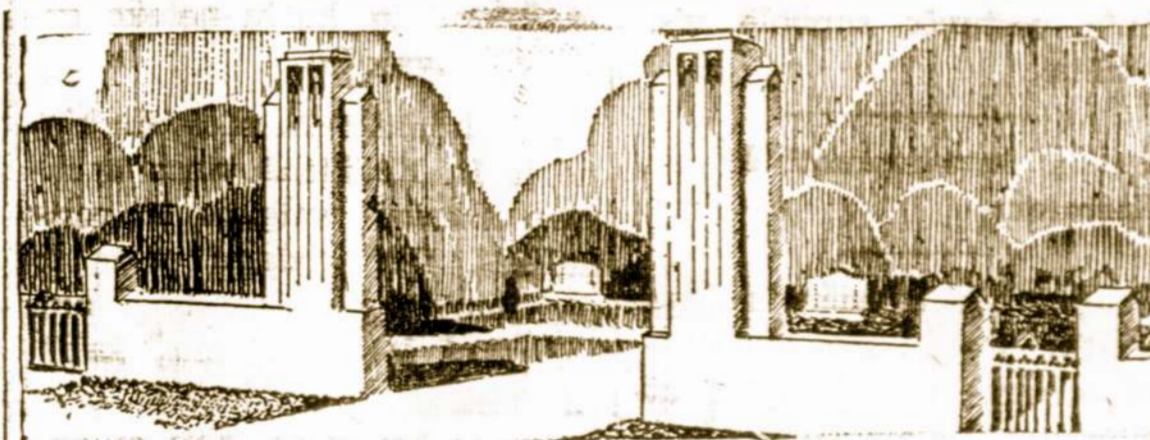

BENDROVĖS NAMAS

LIODĖSIO VALANDŲ
Saukite
MAZEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave.
Prospect 6-0099 YArds 7-1138-1139
Ties kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau Jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAfayette 3-0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. WGES. 1890 k.

Nuliudimo Valandoj
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
Laidotuvių Direktorius
DVI MODERNIŠKOS
KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Avenue, Chicago
Telefonas GROvehill 6-0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas TOWN Hall 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stovui prietemas.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
— NARIAI —
CHICAGO IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIŲ ASSOCIACIJOS
Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICZ IR SUNS
Phones: Virginia 7-6672-6673 PULLman 5-1270
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Ave. Phone YArds 7-4908

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YArds 7-1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 So. Michigan Ave. Phone PULLman 5-9661

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th Street Phone SEeley 3-5711

Chicagoje

Nuskirta Lietuvių Diena Gelžkelių Parodoj - Rugsejo 10

Gelžkelių Parodos Chicagoje vadovybė atsikreipė į Lietuvių Prekybos Butą prašydama surengti toje parodoje "Lietuvių Dieną". Laikas buvo numatytas trečiadieniui, rugpjūčio 10 d.

Dabar pasilieka išrišti klausimą apie programą ir lėšų padengimą. Kadangi toji paroda yra gausingai lankoma, tai lietuviams reiktų tinkamai pasirūdyti. Simtine, kita padengimui išlaidų Chicago lietuviai lengvai galėtų surinkti savo tarpe.

Ruošdamiesi tai dienai, pasiruoškime kotinkamiausiai.

Palaidojo A. Pushį

Pereitą trečiadienį Tautiškoje Kapinėse tapo palaidotas Antanas Pushis, išsirusęs porą mėnesių. Kopyčioje kalbėjo "Sandaros" red. M. Vaidyla, o kapinėse atsisveikinimo žodį tarė p. S. Valančius.

John Pakel Jr. Vestuvės Su Phil. Narbutaite Buvo Labai Iškilmingos

Dalyvavo Daug Garbingų Svečių Ir Viešnių

Sios vestuvės John Pakel, Jr. su p-le Philomena Narbutaite, kurios įvyko šeštadienį, birželio 25 dieną, tai buvo vienos šauniasių reporterio atmintyje. Po formalių ceremonijų Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje, puota ir celebracijos buvo atlikta Dariaus Girėno salėje, kur susirinko ketvertas šimtų svečių.

Laikė iškilmingos vakarienės išreikšta daug gražių linkėjimų jaunavedžiams. Sveikintojų tarpe buvo ir Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. P. Daužvardis.

Jaunojo tėvai — p-nai John ir Josephine Pakel jautėsi labai laimingi. Tą pačią dieną jie turėjo ir nuosavą celebraciją, tai 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Tie du įvykiai, jų sūnaus vestuvės ir jų sidabrinės vestuvės supuolė visai netikėtai.

Baigia Atremontuoti Šį Restoraną

Prieš šesetą savaitių sudegęs "Healthy Food" restoranas — Bridgeporte, jau užbaigtas atremontuoti. Jis atsidarys už dienos, kitos. Euvusieji jo lankytojai dabar laukia "grand-opening".

Pasikeitė Planai Jo Kelionės į Dallas

Kiek anksčiau buvome rašę jog Richardas Zukauskas, 18 metų, gabiausias žaidėjas Brighton Parke, vyksta į Dallas, Texas, pasimokinti National Baseball Association mokykloje. Lietuvių Chamber of Commerce buvo nusitarusi apmokėti jam kelionės išlaidas.

Bet šiomis dienomis tie planai pasikeitė. Toji mokykla šiam sezone neatsidaro ir Richardas greičiausiai pasiliks Chicagoje.

Kas Valdo Rusų Klubą Chicagoje?

Chicagoje gyvena vienintelis tos rūšies klubas, "Russian-American Club". Jo pirmininku yra lenkas, vice-pirmininku — lietuvis, sekretoriu rusas, o iš-

dininku vokietis. Nieko nuostabaus, juk ir pačią Rusiją valdo ne kas kitas, o tik gruzinas.

TRUMPOS ZINIOS

Zigmuntas J. Sližas, 6943 S. Maplewood Ave. gavo stipendiją De Paul universitete.

Ona Sakalauskiene, 5918 So. Sacramento Ave. baigia pasveikti. Jai buvo padaryta sunkoka operacija St. Bernard ligoninė.

P-nia Bernice Ambrose, 6800 S. Artesian Ave. antru sykiu tapo "grand-ma". Jos dukrė p-nia Genovaitė Statkus neseniai pagimdė gražų sūnelį.

W. Kliokis, didelės saldinių dirbtuvės vedėjas, išvyko į New Yorką porai savaitių atostogų.

Viena moteris sumanė pasiūsti savo motinai į Lietuvą senų drabužių, kurių vertė čia būtų apie porą dolerių.

Sovietiskai agentūrai Chicagoje reikėjo sumokėti \$33 už persiuntimą to pakuokio.

Bolševikai ištikro pelnosi iš žmonių nelaimės.

Chicagoje dabar vieši atvykęs iš Los Angeles, Cal. Algis Regis. Iš profesijos jis yra real estate agentas ir geras lietuvis veikėjas.

Jonu Piknikas Buvo Vašingas ir Smagus

Kadangi Progress Bendrovės krautuvėse darbuojasi nemažai Jonų, tai kaip šiuo, taip ir kitais atžvilgiais, praėitą sekmdienį, birželio 26-tą, Pioneer miškuose (Forest Preserve) Jonų pagerbimui buvo surengtas smagus išvažiavimas. Žymiausias svečiais buvo Jonas Kaledinskas ir šeima, Jonas Miškus ir šeima, Jonas Rovatas su draugais. Taipgi dalyvavo p-nų: B. Smerdakų šeima, Jurgio ir Antano Nakrošių šeimos, T. Šemaičio šeima, B. Sukių šeima, A. Valonio šeima, Stasys bei moteris ir Juozas Krukai ir daug kitų, kurių neteko susižinoti pavardžių.

Seimininkės: N. Kaledinskiene ir D. Krukienė visus apūpino skaniais valgiais ir gėrimais. Visi būdami sotūs ir geradamiesi vėsiu ir tyru oru — vyrai lošė kortomis, žaidė "horseshoe", o moterėlės šnekučiavo, bei žaidė. Kiti aplankė Naujienų, Teisybės Mylėtojų D-jos ir Brighton Park parapijos gražius ir svečiais skaitlingus piknikus.

Grįžę prie Jonų pikniko, gražiai užbaigė ir grįžo į namus su geru upu laukti kito Jonų vardadienio. — Rep.

Sugrįžo Iš Atostogų. Bet Ne Tuščiom

Ignas Janulevičius, kuris turi užėigą 3107½ S. Halsted St., Chicagoje, kitados yra gyvenęs Philadelphiaj. Neseniai jis buvo ten nuvykęs aplankyti savo senuosius draugus, kur išbuvo apie savaitę laiko. Sugrįžęs į Chicago jis pridavė ir keletą "Sandarai" naujų skaitytųjų. Geras vyras, Jimmi!

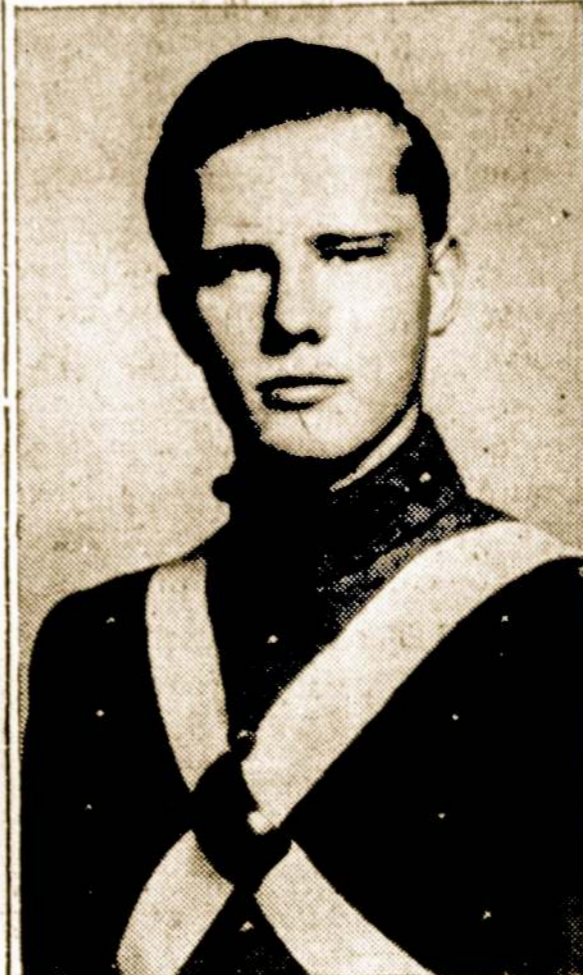
Ispėjimas Vietoje

Sekretorė pasakoja atsilankiusiam: — Mano "bosas" yra labai užimtas, bet jeigu turite svarbų reikalą, tai galiu jį pažadinti.

Something to hear is Vaclovas Mažeika describing how he almost got beat up when he arrived in America. It seems that Vaclovas was offered a banana by some workers while

everyone watched to see how he would eat it. He ate it properly then told the disappointed on-lookers that he had not only eaten a lot of bananas before, but that they were much cheaper in Europe. Moral of the story: Never tell American patriots that some things are better elsewhere.

Užbaigė Morgan Park Military Academy

LENARD ALBIN WOZBUT

Pereitą šeštadienį, p-nų Albin ir Marthos Wozbutų namuose, 3546 S. Emerald Ave. buvo susirinkęs gražus būrys svečių paminėti jaunojo Lenard Albin Wozbuto užbaigimą Morgan Park Military Academy, kurioje jis išbuvo ketvertą metų. Jaunasai Albinas rengiasi studijuoti toliau biznio sritį.

Svečių tarpe buvo visa eilė gerai žinomų tautiečių: p-nai F. Woidatai, p-nai L. Kučinskai-Kutchins, Longinas Kutchins, Jr. su žmona, J. Osinskis, Alice Kunz, p-nai J. Aleksunai, p-nia Sofija Vizgard, Julia Statkus, "Sandaros" red. M. Vaidyla ir kiti.

P-nai Wozbutai puikiausiai pavaišino visus valgiais ir gėrimais. Visi buvo smagioje, draugiškoje nuotaikoje. Sekančią dieną, sekmdienį, svečiai buvo susirinkę "užbaigtuvėms".

Prie šios progos reiktų paminėti, jog ir p-nų A. Wozbutų dukrelė Loretta gavo pažymėjimus už mokslą Svento Kazimiero Akademijoje. Taigi p-nai Wozbutai gali pasididžiuoti pavyzdingu savo dukrelės ir sūnaus išauklėjimu.

„Birutė“

A Shadow of Past and Future Events

John's Names Day was celebrated with gaiety and refreshments at the Birutė meeting last Friday. Many new and old members showed up. The festivities ended late in the evening after the Johns had been well toasted. Wearing red roses in their lapels, the toasts of the evening were Director John Byanskas and President John Svoris.

Final plans for the "Dunes Party" were also made at the gathering. All members and prospective members will meet by Sandara Hall at 7:30 in the morning on Sunday, July 31st. Automobiles will be waiting there to take the chorus out to the dunes. A whole day of fun will follow. Don't forget to bring your bathing suit.

Social Notes

Mrs. Ackie Pratt gave birth to a baby girl on Father's Day. Now Wally Pratt will never forget what he got on Father's Day, 1949. Ackie and her mother, Mrs. Mackie, were both Birutė singers. Little Miss Pratt will be the third generation to follow in Mrs. Mackie's foot-steps.

Something to hear is Vaclovas Mažeika describing how he almost got beat up when he arrived in America. It seems that Vaclovas was offered a banana by some workers while

PAŠOVUSI EDDIE WAITKŲ MERGINA NE PILNO PROTO - SAKO EKSPERTAI

Išvyksta į Philadelphia Pilnai Atsipeikėti

Eddie Waitkaus pasikesintoja manoma uždaryti į valstibinę psichitrinę ligoninę, tokį prašimą teko išgirsti iš Valstybės prokuroro įstaigos.

Teismas, kuris įvyksta ketvirtadienį 10 val. Felony teisme, kaltina merginą Ruth Steinhagen pasikesinimu nužudyti žymųjį beisbolo žaidiką. Teisme dalyvauja pats Waitkus ir Dr. William H. Haines, ekspertas gydytojas.

Gydytojų nuomone Ruth yra Shizofrenikė (psichinė liga) ir nėra atsakominga už veiksmus. Bet Valstybės prokuratyra reikalauja teismo ir "grand jury". Waitkus yra tiek pasitaisęs, kad gali teisme dalyvauti. Bet dar jam vistiek duodamas vienas palydovas iš ligoninės. Ligoninės pranešimu, jo sveikatos stovis yra labai geras, nors kulkai randasi jo kūne. Gydytojai kulkos nejudina.

Savaitės pabaigoje Waitkus grįžta į Philadelphia, kur toliau numato ilstetis ir tasyti sveikata.

Roosevelt College conferred a degree of Bachelor of Science in Commerce on Felix Mikaitis this month. Felix can now add "B.S.C." after his name.

Progčas Pasuko Atbulu Kelium... Į Praeitį

Šią vasarą moteriški batukai yra panašūs į tuos, kurie buvo vartojami Graikijoje prieš Kristaus užgimimą. Tai yra tik puspadžiai, kurie palaikomi priekojos paprastais dirželiais.

Paukštį iš nagų pažinsi.

MARGUTIS
"DIENZODIS" LEIDZIAMAS
NUO 11 BALADZIO, 1932
1450 KIL. — 12 METAI

WHFC
(1450 Kil.)
Sekmdieniais — 1 val. popiet.
Darbo Dienomis — 9:30 v. v.
KETVIRTADIENIAIS NUO
7 iki 8 val. vakare

IMPORTUOTAS Pilsner Urgwell Beer on Top at MARTIN UHER
5126 So. Western Ave.

Reikalinga Moteris Namų Darbams
Ir pagelbėti prižiūrėti du vaikučius. Malonios, apystovos ir nuosavas kambarys. Pašaukite: Keyston 9-10187.

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Mūsų Studija Gražiai ir Moderniškai Įrengta
414 WEST 63RD STREET
Tel. Englewood 5883-5840

Gražiausia Užeiga Bridgeporte
TOM'S BALTIC INN
BEST LIQUORS AND COCKTAILS
THOS. ALEKSYNAS
SAVININKAS
3129 S. Halsted St.

Jūsų Sutaupos Čia Atneša 3% Current Divident
CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
Teikiame Paskolas Namų Finansavime, Pataisyme ar Statyme
CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N
B. R. PIETKIEWICZ
Sekretorius ir Vedėjas
2555 W. 47th Street — Chicago, Ill.
Tel. LAFayette 3-1083

Bando Išrišti Paslaptinę Juozo Lutkaus Pradingimą Nuo Laivo

Buvo Išvykęs Paplaukioti Michigan Ežere

Siomis dienomis buvo paskelbta, kad Joseph Lutkus, radio inžinierius ir Northwest Radio Corp. savininkas išplaukęs su draugu Dominic Siraguse ir panele Bess Adams iš ežerą ant Siraguso privataus laivo, dingo be žinių. Policija įvykį tiria.

Buvo bandoma nustatyti ar kartais buvę partneriai nemeluoją. Testas parodė, kad p-lė Bess Adams, buvusi Chicago grožio karalienė ir Dominic Siragusa, turtingas pramonininkas ir žymus sportininkas nemeluoją ir sako teisybę. Joseph Lutkus dingo nuo jų laivo. Policija praneša, kad prieš tą porą nebus keliami byla.

Manoma, kad Lutkus nuslydęs nuo laivo, kada jis norėjęs pataisyti radio. Tuo laiku Bess Adams ir Siragusa vairavo laivą. Kada jie pastebėjo, kad Lutkaus nėra, grįžo į uostą ir

pranešė kapt. Thomas Harrison. Pakrančio sargyba apie valandą ieškojo Lutkaus ežere, bet nerado jo kūno.

Lutkus paliko žmoną Agnes, du vaiku, Kenneth 8 ir Evelyn 16 metų, kurie vasaruoja Wisconsin valstijoje.

Blogi Sapnai
Skotas kareivis George McCuluch grįžo iš kariuomenės. Po kiek laiko sutinka savo draugą, nusiskūsdamas:
— Kas kaž tokio keisto su mano žmona; ji kalba sapne.
— O ką gi ji sakė? — klausia draugas.
— Vis kartoja: "Ne, ne John! Ne John! Ne!"
— Ko tu čia be reikalo sukai sau galvą! Džiaugkis, jog sakai "Ne!"

Brazilija yra didžiausia respublika Pietų Amerikoje.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 S. Western Ave.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien.
Trečiadienį popiet pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: WALbrook 6—6859
Rez. telefonas: WENTworth 6—4568

DR. M. ŽILVITIS
DENTISTAS
3246 S. Halsted Street

Dr. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30 —
Namu telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsiliepi, šie telefonai, šaukite KENwood 6-5107 arba VINC. 6-3900

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Reziđencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.
Seštadieniais nuo 1 iki 3 popiet.
Trečiad. ir Sekmad. ofisas yra uždarytas.
REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7800

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saidukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

Perka Ir Parduoda Įvairios Rusies Šautuvus
Naminius Ir Iš Užsienio
Taipgi sovinius — Amunicija, Galite Gauti Visokius Prietaisus Zuvavimui ir Motorus Laidvukams.
Kreipkitės į Savo Tautietį
A. L. PAULSON
GUNSMITH
2614 W. 59th Street
Phone HEMlock 4-0384

DR. J. Gudauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Ofiso telefonas: YA rds 7-5921
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30 —
Namu telefonas: DA nube 6-1126
Jei neatsiliepi, šie telefonai, šaukite KENwood 6-5107 arba VINC. 6-3900

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Reziđencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 p.p. ir 7-8 v. vak.
Seštadieniais nuo 1 iki 3 popiet.
Trečiad. ir Sekmad. ofisas yra uždarytas.
REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPUBLIC 7800

Apdrauda-Paskolos REAL ESTATE
Norėdami apdrausti savo nuosavybes, ar gauti paskolos, ar pataisyme savo namo kreipkitės į mano ofisą.
Esu pasirengęs visiems tinkamai patarnauti
August Saidukas
4038 Archer Ave.
Prone LAFayette 6719

Perka Ir Parduoda Įvairios Rusies Šautuvus
Naminius Ir Iš Užsienio
Taipgi sovinius — Amunicija, Galite Gauti Visokius Prietaisus Zuvavimui ir Motorus Laidvukams.
Kreipkitės į Savo Tautietį
A. L. PAULSON
GUNSMITH
2614 W. 59th Street
Phone HEMlock 4-0384

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 1 vakarų
Seredoj pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 S. Ashland Ave.
Chicago 9, Ill.
Ofiso Valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser's, Sub's ir Ned' tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namu Tel. PROspect 1930
Kad neatsakys viršutiniai telefonai, Sauk Midway 0001.

DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted
Ofiso valandos nuo 10 iki 12
23 Metyų Patyrimas
VALANDOS: 6—8 vakarų
Seštadieniais visa diena
mis valandomis—pagal sutartį

DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 12 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chk. p.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel. Yards 1123
Pritaliko Akinis
Kreivas Akinis
Italiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 1
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel. Yards 1123
Pritaliko Akinis
Kreivas Akinis
Italiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 1
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
30 metų patyrimas
Tel. Yards 1123
Pritaliko Akinis
Kreivas Akinis
Italiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 1
Nedėlioj pagal sutartį.